

Riksdagens protokoll

2006/07:36

Fredagen den 8 december

Kl. 09.00 – 11.58

Protokoll
2006/07:36

1 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2006/07:122

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:122 Könsdiskriminerande reklam

av Egon Frid (v)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 januari 2007.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 5 december 2006

Näringsdepartementet

Nyamko Sabuni (fp)

Enligt uppdrag

Dag Ekman

Expeditionschef

Interpellation 2006/07:128

Till riksdagen

Interpellation 2006/07:128 Ungdomars fritidssysselsättning

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 januari 2007.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 6 december 2006

Utbildnings- och kulturdepartementet

Nyamko Sabuni (fp)

Enligt uppdrag

Nils Cederstierna

Expeditions- och rättschef

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Sven Bergström har frågat mig vilka åtgärder jag kommer att vidta för att förhindra ett försämrat resursutnyttjande inom rättsväsendet samt vilka bedömningar jag gör av behovet av en ordentlig översyn av de suboptimeringar som tycks finnas inom rättsväsendet.

Regeringen genomför stora satsningar för att stärka rättsväsendet. Det innebär bland annat att betydande resurser tillförs Kriminalvården så att nya häktes- och anstaltsplatser kan öppnas de närmaste åren. Inte minst Norrland får del av denna satsning. Kriminalvårdens nya platser ska bland annat ersätta de tillfälligt öppnade häktesplatser som i många fall innebär dyra och mindre ändamålsenliga lösningar.

Det är självklart en viktig fråga för regeringen att statens resurser används på ett effektivt sätt. Rättsväsendets myndigheter är inbördes beroende av varandras verksamheter. För att resultaten ska bli så goda som möjligt är det viktigt att var och en av myndigheterna ser sin roll i rättskedjan och på olika sätt underlättar övriga myndigheters insatser. Att myndigheterna har ett ansvar för att samordna sina åtgärder på ett sådant sätt att samhällets totala resurser utnyttjas så effektivt som möjligt framgår också bland annat av verksförordningen.

Genom åren har organisationerna för de olika myndigheterna inom rättsväsendet utvecklats mer eller mindre oberoende av varandra. Den geografiska samordningen mellan rättsväsendets myndigheter är därför inte alltid optimal. För att skapa ett effektivt rättsväsende är det enligt min mening viktigt att det sker en samordning mellan myndigheterna. Detta är, på grund av de stora geografiska avstånden, särskilt angeläget i Norrland. En utökad samverkan och samordning mellan myndigheterna kan också bidra till att medborgarnas krav på tillgänglighet bättre kan tillgodoses.

Mot denna bakgrund har Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen och Kriminalvården fått i uppdrag att gemensamt lämna förslag på en förbättrad samordning av rättsväsendets myndigheter i Norrland. Inom ramen för detta uppdrag ses häktesorganisationen i Gävleborgsregionen över. Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2007.

Jag har stora förhoppningar om att detta samordningsuppdrag ska resultera i att myndigheterna når en helhetslösning för Norrland som gagnar gemensamma rättssäkerhets- och effektivitetsintressen. Det är också min förhoppning att de resultat som myndigheterna nått genom detta uppdrag ska bidra till lösningar på likartade problem i övriga landet.

Anf. 2 SVEN BERGSTRÖM (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka justitieministern för svaret. Bakgrunden till min fråga är att jag som ledamot i ett av de fyra partier som bildar den nya alliansregeringen har stora förhoppningar på den nya regeringen och att det ska bli en tydlig skillnad i effektivitet och kostnadsmedvetenhet.

Vi är ju rätt många som sedan länge har reagerat på den centraliseringsiver som tidigare försiggick i vårt land. Det var inom tingsrätter, kronofogdemyndigheter, skattemyndigheter, Kriminalvården, Tullverket och Posten. Det var en väldig centraliseringsiver – med tveksamma motiv och ett tveksamt resultat ur statens perspektiv. Det är mot den bakgrunden som jag har ställt den här interpellationen om hur man nu är i färd med att omstrukturera häktesverksamheten på ett sätt som förefaller alldeles absurt för att uttrycka det försiktigt. Jag tror att justitieministern och jag är överens om att vi har ett väldigt stort ansvar för att varje skattekrona används på ett så effektivt sätt som möjligt och att man inte slösar bort en enda krona av skattebetalarnas pengar.

Jag vill gärna ha lite förtydliganden i nästa inlägg av justitieministern om hur det står till med en del saker. Justitieministern talar om behov av samsyn, och det är väl i någon mån det jag också har efterlyst, nämligen att det ska finnas en gemensam helhetsyn mellan olika rättsvårdande myndigheter – polisen, Kriminalvården och så vidare. Och jag funderar: Har det gjorts någon konsekvensanalys – har justitieministern hunnit ta reda på det – av den planerade omorganisationen, nämligen att man skulle lägga ned ett fungerande häkte i Hudiksvall så att man tvingas ut på vägarna med de häktade och förlorar en massa tid och effektivitet på detta?

Justitieministern säger i sitt svar att ”myndigheterna har ett ansvar för att samordna sina åtgärder på ett sådant sätt att samhällets totala resurser utnyttjas så effektivt som möjligt”, vilket också framgår av verksförordningen. Det var en bra, välkommen formulering. Jag hoppas att vi tillsammans kan analysera vad det betyder i det här fallet. Jag är övertygad om att det då borde vidtas åtgärder.

Avslutningen på justitieministerns svar lyder: ”Mot denna bakgrund har Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen och Kriminalvården fått i uppdrag att gemensamt lämna förslag på en förbättrad samordning av rättsväsendets myndigheter i Norrland. Inom ramen för detta uppdrag ses häktesorganisationen i Gävleborgsregionen över. Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2007.” Vad betyder det i klartext? Det skulle jag gärna vilja ha ett besked om av justitieministern.

Blir det så att häktet i Hudiksvall med elva häktesplatser blir kvar till dess att den här översynen är genomförd, eller kastar man ut barnet med badvattnet för att sedan komma fram till ett resultat som ser ut på ett helt annat sätt? Kan justitieministern ge besked om det? Får vi kvar häktet i Hudiksvall med möjligheter att få en bättre samordning och effektivitet och mindre taxiverksamhet utefter vägarna med häktade, eller fullföljer man först nedläggningen och gör sedan översynen och kommer fram till ett resultat?

Jag har oerhört svårt att se att det skulle bli effektivare. Jag har oerhört svårt att se att det skulle bli mindre kostsamt om man genomför den här centraliseringen. Det är dessutom en olycklig fortsättning på den tidigare regeringens centraliseringspolitik, som det är väldigt angeläget att vi kan bryta och få en annan ordning, så att vi verkligen använder skattepengarna på ett effektivare sätt. Jag hoppas att justitieministern kan ge ett tydligt svar på detta i sitt nästa inlägg.

Anf. 3 MARGARETA B KJELLIN (m):

Herr talman! Jag är mycket tacksam för svaret på den här interpellationen, för den samordning av resurser som ska ske är helt enligt en motion som Sven Bergström och jag tidigare inlämnat när det gäller samordning av resurser mellan myndigheter inom samma departement. Jag väntar lika mycket som Sven på de här svaren. Det gäller ju, tycker vi, att man ska ta hänsyn till behovet av häktesplatser så att det också tillgodoses där det finns lokala tingsrätter. En sak är att det hela tiden underlättar för polisens utredningsresurser i anslutning till häkte och tingsrätter om det kan ske samordnat.

Med de avstånd som vi har i Gävleborg vet vi att en timmes förhör med en häktad innebär fyra timmars polisarbetstid, eftersom restiden tur och retur Hudiksvall–Gävle är tre timmar. Vi har nu också fått reda på att de förändrade häktesplatserna – borttagandet av dem i Hudiksvall – kommer att innebära att det inte blir 1 miljon, som vi skrev i motionen, utan 2 miljoner mindre till poliser på gatan i norra delen av Gävleborg, där vi har en så stor brist tidigare.

Jag tycker att det skulle kännas mycket förvånande om man har beslutat om den här samordningen och översynen och samtidigt lägger ned här och inte avvaktar med nedläggningen tills man får se det samlade resultatet, där man verkligen kan se hur kostnaderna fördelar sig mellan de olika myndigheterna inom respektive del i samma departement.

Jag vädjar alltså till justitieministern att verkligen titta på det här så att man inte går för fort fram alldeles i onödan.

Anf. 4 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Som jag sade togs tidigare en hel del beslut vad gäller organisationen utan någon större samordning eller helhetssyn, något som vi från allianspartierna har kritiserat ganska många gånger.

När det gäller häktesplatserna i Norrland och kriminalvårdens organisation är ju inte justitieministern inne i detaljerna. Kriminalvårdsstyrelsen bestämmer väldigt mycket på egen hand. Det innebär inte att jag inte ser ansvaret, men jag kan inte och ska nog inte heller gå in i detaljerna.

Norrlandsuppdraget gavs 2005. Det handlar om ett uppdrag där man ska se vilka behov som finns och vilka stora fördelar som finns att vinna med en bättre samordning för att räta ut de frågetecken som jag vet finns hos många norrlänningar. Vi tror att ett helhetsperspektiv är en förutsättning för att få en bättre tingens ordning.

Häktet i Hudiksvall har funnits sedan 2003, om jag inte missminner mig. Enligt Kriminalvårdsstyrelsens sätt att se är det en tillfällig lösning på grund av platsbehov – ett platsbehov som inte längre finns. Det har inneburit att man har fattat beslut om att från årsskiftet 2006/07 koncentrera verksamheten till häktet. Då återgår personalen till sin ordinarie arbetsplats vid häktet i Gävle. Det ska inte behöva bli någon övertalighet.

Jag kan naturligtvis inte detaljerna. Det är möjligt att ledamöterna känner till det bättre. Men det som har sagts till mig är att en del av de tillfälliga häktesplatser som vi har runtom i landet egentligen bara är arrester. Sverige har ju av den tortyrkommitté som vi kan läsa om i tidningen fått ganska skarp kritik för att vi hanterar häktesverksamheten på ett dåligt sätt. Det är också högt ställda krav på hur det ska vara. Det har

från Kriminalvårdsstyrelsen ifrågasatts om den här typen av tillfälliga arrestplatser fyller behoven.

Beläggingsstatistiken är inte heller tillräckligt hög för att motivera att man har häktesplatserna kvar i Hudiksvall.

Jag tror ändå att den översyn man gör är det verktyg vi får. Alla vi som har lite Norrlandserfarenhet vet att man ibland måste tänka an-norlunda. Den ena myndigheten kanske kan bära den andra, och man kan se samordningsfördelar. Jag hoppas att få ett underlag som visar att det finns möjligheter att dra nytta av att man organiserar saker på ett annat sätt. Det kommer nog inte att innebära att man river upp beslut eller att vi inrättar något slags moratorium över sådant som redan är beslutat. Jag har väldigt stor respekt för de frågeställningar och problem som lyfts fram.

Jag tror att det ibland sitter i väggarna ett tänkande som fortfarande är stuprörsutformat och som vi kommer att få jobba med om vi vill ha en bättre tillgänglighet och närhet.

Jag kan inte lova något när det gäller häktet i Hudiksvall. De besluten har Kriminalvårdsstyrelsen fattat. Jag lyssnar på kritiken. Jag förstår hur den ser ut. Jag förväntar mig att i februari få ett bättre underlag för att se helheten och hoppas att det ska kunna vara ett utgångsläge för hur vi ska få en bättre ordning och ett bättre resursutnyttjande och bättre tillgänglighet när det gäller rättsväsendet i Norrland.

Anf. 5 SVEN BERGSTRÖM (c):

Herr talman! Jag hoppas verkligen att justitieminister Beatrice Ask tar sig den tid som behövs för att sätta sig in också i det här ärendet. När hon säger att det här tillgodoser ett platsbehov som inte finns är justitieministern, för att uttrycka det försiktigt, ute och cyklar.

I går fanns det inte en enda häktesplats tillgänglig i hela Norrland. Elva platser skulle läggas ned i Hudiksvall med det här förslaget. Det är med förlov sagt absurt att göra det om det är så som situationen föreföll senast i går. De som jobbar i verksamheten har många gånger tidigare vittnat om att det är ohyggligt ont om tillgängliga platser.

Man talar om att öppna en filial i Avesta om behov uppstår – vilket det redan tycks göra – och lägga ned en fungerande verksamhet i södra Norrland. Inget ont om Avesta, men det är en ort som ligger 10 mil söder om Norrlands sydspets. Den ligger 25 mil från Hudiksvall. Den ligger 35 mil från Sveg, som är en bekant ort. Den ligger 40 mil söder om Härnösand.

Med all respekt, justitieministern, men detta är inte någon särskilt klok politik. Det är motsatsen. Det kan aldrig vara försvarbart att slösa bort skattemiljoner på ett upplägg som är mycket dyrare och mycket mer tidsödande än den självklara lösningen att bygga vidare på resurser som finns lokalt, även om de tillkom som ett provisorium en gång. Det sparar tid och det sparar pengar till statskassan.

Några konsekvenser om man skulle fullfölja omorganisationen av häktena i Norrland som de har aviserats blir:

En intagen som blivit häktad – efter 72 timmar måste de till ett häkte – måste omedelbart tas till närmaste häkte. Det får polisen ombesörja. Det blir en väldig transportapparat med massor av timmar på vägarna.

Om det finns plats i Gävle beräknas tre till fyra timmar behövas för en transport tur och retur Hudiksvall.

Polisens lönekostnader, som Margareta Kjellin talade om, kommer att öka väsentligt. Någon beräkning talar om 1 miljon, en annan 2 miljoner.

Polisen kommer att synas allt mindre eftersom tiden går åt till att skjutsa omkring häktade på våra vägar. När man tar någon i förvar måste man ägna tid åt att försöka ringa in ordningsvakter som ska sköta tillsynen av de häktade till en timkostnad av 550 kr gånger två, alltså en tusenlapp i timmen.

Polisen kan tvingas blunda för sådant som normalt skulle rendera ett omhändertagande eftersom man inte vill sitta låst inne på polisstationen när man behövs ute på gator och torg och vägar.

Utredningsmän och -kvinnor kommer att arbeta effektivt ungefär fyra timmar per dag när de måste fara till Gävle. Resten går åt till resor fram och tillbaka.

Advokater får kostsammare verksamhet med långa resor genom de ökade avstånden.

Kriminalvårdens transporttjänst kan inte längre använda polisstationen för matuppehåll och byte av transporterade. Det kan synas vara en liten sak, men det är något som läggs till allt det andra.

Mot den bakgrunden utgår jag från att regeringen och justitieministern känner ett ansvar för att inte ett sådant enormt slöseri med skattepengar får fullföljas och att man därför tar nödvändiga kontakter inom kriminalvården och ser till att inte dumheter begås någon månad innan en översynsutredning är klar. Därmed får man ett mer fullödigt material som gör att man kan ta ställning på nytt.

Vi har väldigt dåliga erfarenheter av tidigare dumheter i Hudiksvall på det här området. På 90-talet renoverade man det tidigare fängelset för många miljoner. Efter några månader avvecklade man och betalade avgångsvederlag till berörd personal. Låt inte sådana dumheter upprepas.

Ta förnuftet till fånga och se till att den här frågan hanteras klokt och framsynt så att häktet därmed blir kvar i Hudiksvall.

Anf. 6 MARGARETA B KJELLIN (m):

Herr talman! Justitieministern säger att det inte blir några uppsägningar. Det är faktiskt inte sant. Man blir uppsagd på anstalten i Gävle. Den här personalen är anställd där. De på häktet i Gävle blir inte uppsagda.

Det är unga nyutbildade och välutbildade som har gått kriminalvårdens utbildningar som får gå. Anledningen är att den personal som finns på häktet i Hudiksvall är de som tidigare fick avgångsvederlag och blev uppsagda. De har ju sina tjänsteår med sig och blir därför inte uppsagda från sina tjänster.

Under sommaren fanns det lediga häktesplatser i länet. Då var aktiviteten lägre, polisen hade semester och brottslingarna höll sig undan.

Under hela hösten har det varit fullt. Man har ett åliggande att ha tre till fyra platser lediga vid häktet i Gävle. Det har varit ytterst svårt att skapa det när kvällen kommer. Det har varit fullt. Det är många transporter som ska gå. Jag förstår att justitieministern inte kan gå in i ett enskilt fall och säga att det här ska bevaras. Men det vore rimligt att man signa-

lerade att inga åtgärder bör vidtas innan översynen är klar. Det är faktiskt bara det som vi vädjar om.

Vi är helt övertygade om att ser man till helheten – och tar hänsyn till kriminalvården, polismyndigheten och domstolsväsendet där det finns tingsrätter – går det inte att genomföra detta på ett rimligt sätt. Det är inte rimligt att man skär ned på det här viset i norra Hälsingland. Vi kommer inte att ha några poliser på gatorna.

Anf. 7 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Först vill jag säga att jag nog inte är dåligt informerad. Jag har ju dessutom varit i Hudiksvall vid olika tillfällen, så jag har hyfsad koll på situationen där.

Däremot är det så att i statistiken när det gäller Gävlehäktena – för det är den man har för oktober månad – ligger man på 2003 års nivå. Och den är låg. Det innebär inte att man vid vissa tidpunkter inte har full beläggning och problem med det. Men samtidigt ger inte statistiken totalresultatet enkom för Hudiksvall, det är helt sant, utan man ser det utifrån helheten.

Jag är helt överens med Sven Bergström om effekterna av det här. Det är fullständigt snurrigt att polisen ska fara fram och tillbaka. Man skyfflar över behov från en myndighet till en annan. Därför ska den här utredningen nu titta på värdet av samordning, eftersom man inte bara kan skyffla över kostnader och arbetsuppgifter till varandra. Det är ingen lösning på medborgarnas problem och rättsväsendets bekymmer. Kriminalvårdsstyrelsen är en del av utredningen och har ett ansvar för det. Det är de som fattar beslutet, och jag utgår från att de också inser behovet av en samordning.

Personalen vid häktet i Hudiksvall är anställd vid häktet i Gävle. Det finns anstaltspersonal i Gävle och enligt de uppgifter vi har fått när vi har tagit kontakt med dem däruppe är det så att den omorganisation som man har gjort vid anstalten inte innebär några uppsägningar. Men det är klart att det blir förändringar.

Jag tycker att de här olika uppgifterna som vi redovisar visar hur otroligt svårt det egentligen är att i Sveriges riksdag reda ut den här typen av detaljproblem, för det finns kopplingar överlag. Jag tror att vi måste arbeta med riktlinjer och försöka få myndigheterna att reda ut detta på ett vettigt sätt. Det är det jag försöker säga. Jag har också erfarenheter av de problem vi har haft i Jämtland när man lade ned häktet i Östersund. På flera orter, inklusive Östersund, kommer det att bli en bättre tingens ordning genom beslut om förändringar som har tagits här i kammaren. När man rycker i en tåt händer det något i den andra.

Jag tänker inte stå här och ifrågasätta era uppgifter, utan jag försöker redovisa de uppgifter jag har fått. Det visar att här finns en problematik, men man ska också vara klar över att det finns olika intressen. Mitt övergripande intresse är att vi får en vettig användning av resurserna, och att man också ser de specifika situationer som uppstår i och med de avstånd som finns exempelvis i norra Hälsingland. Det är inte vettigt att poliser som behövs till så mycket annat ska fara land och rike kring för att ha någonstans att placera folk som man har arresterat eller som är häktade. Det är ingen bra ordning. Det är vi helt överens om. Men jag kan inte nu lova att jag går in i ett enskilt ärende, för det har jag inte mandat att göra.

Prot. 2006/07:36
8 december

Svar på
interpellationer

Det är en myndighetsfråga. Myndigheten är involverad i det här arbetet. I februari ska vi få ett underlag och då är det dags att ta intryck av resultatet och lägga fast riktlinjer för hur vi ska ha det.

Jag tror att vi inom alliansen är rätt överens om vad vi ska åstadkomma. Det innebär inte att man inte kan lova förändringar på ett eller annat ställe, men det ska i vart fall finnas klara motiv och fördelar som alla kan se även om man på ett eller annat ställe inte blir överlycklig.

Tyvärr kan jag inte lova att man river upp ett beslut som en myndighet har fattat tidigare, men jag utgår från att man på myndigheten är medveten om den här utredningen av mycket goda skäl.

Jag ska följa upp de frågeställningar som ni har och försöka botanisera ytterligare i underlaget. För det är väldigt viktigt att vi faktiskt kan förklara för människor vad som är sant, vad som är falskt och hur det ser ut. Jag har ingen anledning att ifrågasätta era uppgifter, men ibland är ju infallsvinklarna på problematiken olika och det måste man ta hänsyn till. Men Kriminalvårdsstyrelsens siffror är korrekta, vilket jag har redovisat.

Anf. 8 SVEN BERGSTRÖM (c):

Herr talman! Jag, och Margareta också, tror jag, har viss förståelse för att det tar tid att ändra en gammaldags centraliseringspolitik – stuprörspolitik – som vi har sett så mycket av under den tidigare regeringen. Men jag är övertygad om att ingen här i riksdagen kommer att dra justitieministern inför konstitutionsutskottet om hon skulle ta de nödvändiga konakterna för att förebygga de uppenbara dumheter som nu är på väg inom Kriminalvården.

Så sent som i går pratade jag med ansvarig personal däruppe. Det är uppenbart att förändringarna kommer att innebära att människor går rakt ut i arbetslöshet. Det blir en väldig suboptimering och omflyttning av personal på ett sätt som väl ingen tycker är särskilt klokt.

Platsbehoven har vi diskuterat här. Enligt uppgift fanns i går inte en enda häktesplats ledig däruppe. Visst kan man hänvisa till tidigare statistik, men vi måste ju jobba i nuet och inte se på gammal statistik som leder åt fel håll. Det är ont om häktesplatser. Det är inget tvivel om det.

Även om de till nöds skulle räcka, så att man inte behöver åka alla milen ned till Avesta så ofta, är vi väl överens om att det är fel att polisen ska bedriva något slags taxiverksamhet och skjutsa häktade personer. Det är många som är inblandade och som vi inte ska tvinga ut på vägarna i onödan – advokater, utredningspersonal och andra. Det går att lösa de här problemen klokare och bättre genom att behålla resurserna.

Jag utgår från att justitieministern tar intryck av den här debatten och ser ytterligare en gång på det här ärendet. Eftersom det bara är några veckor kvar till årsskiftet brinner det verkligen i knutarna om man vill se till att man inte begår den här dumheten. Jag tror att det fortfarande finns tid om det kommer en tydlig signal från ansvariga myndigheter om att man bör vänta några månader med nedläggningen. Detta är inte någon detaljfråga, utan den handlar verkligen om hur Kriminalvården och rättsvårdande myndigheter i största allmänhet använder resurserna på ett klokt sätt ur en helhetssynpunkt.

Anf. 9 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Direktiven till Kriminalvårdsstyrelsen har sedan länge varit att anstaltsstrukturen ska bestå av färre och större enheter. Det är det myndigheten arbetar med. Det direktivet har man haft sedan 2003. Det är klart att det ligger i sakens natur att man då också har ett sådant tänk.

Jag ifrågasätter inte att man häromdagen hade fullt på häktena. Men ser man till månadsstatistiken för Gävleborgsenheten är det inte full beläggning. Det är nog riktigt. Vi måste se helheten. Jag beklagar att jag inte har uppgifter enbart om Hudiksvall, för det skulle ha varit intressant. Men vi kan inte bara se på enstaka toppar, utan vi måste se helheten. Likväl kan det förstås av andra skäl finnas behov av enheter också där beläggningen är mindre än i till exempel Stockholms innerstad. Sven Bergström talade bland annat om detta med transporttider och så vidare.

Jag förstår att mina alliansvänner inte är intresserade av att dra mig inför KU för ministerstyre. Jag hoppas i vart fall det. Men det finns säkert andra i kammaren som är angelägna om att jag inte bryter mot de regler som finns vad gäller statsrådets myndighetsutövning. Jag får försöka att ändå följa regelverket någorlunda.

Den här debatten har gett ett underlag till den diskussion som måste föras om Kriminalvårdens uppdrag och om de här frågorna. Jag tror att jag har en ganska bra bild av hur besvärligt det är i bland annat Norrland och en del andra glesbygder. Jag har för avsikt att försöka få till stånd en annan tingens ordning, men det kommer inte att kunna ske omedelbart. Men jag ska göra vad jag kan.

Överläggningen var härmed avslutad.

3 § Svar på interpellation 2006/07:96 om polisutbildning i förändring

Anf. 10 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Yvonne Andersson har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att poliser som i efterhand ångrar sitt yrkesval ska kunna tillgodoräkna sig poäng från sina studier på Polishögskolan.

Jag är övertygad om att en genomgången polisutbildning redan i dag har ett väldigt stort värde för den som söker sig till andra närliggande yrken. Utbildningen ger i sin nuvarande utformning studenterna breda kunskaper i en rad olika ämnen som är användbara också för det fall en polis väljer att byta yrke.

Utvecklingen av brottsligheten och samhället i stort leder till förändrade krav på polisväsendet och därmed också på kompetensen hos enskilda poliser. Polisutbildningen bör därför utvecklas ytterligare och anpassas till de krav som samhället kommer att ställa på polisen i framtiden. Som Yvonne Andersson nämnt pågår för närvarande en utredning om polisutbildningen. Regeringen för nu diskussioner om inriktningen av den pågående utredningen ska förändras. Översynen av polisutbildningen kan naturligtvis leda fram till att den utformas så att den ger högskolepoäng. Huvudsyftet med en närmare koppling till universitet och högskolor ska dock inte vara att öka möjligheterna för poliser att byta yrke, även om högskolepoäng självklart kan vara meriterande vid framtida yrkesval.

Anf. 11 YVONNE ANDERSSON (kd):

Herr talman! Jag tackar ministern för svaret. Interpellationen har kommit till just med tanke på de direktiv som finns och om det finns anledning att se över dem. Det var kanske lite fel att formulera mig på det sätt jag gjorde. Intresset är inte enbart att kunna byta yrke. Det är väldigt viktigt om vi får in polisstuderande som kanske inte alltid vet vad de går in på att de då har en möjlighet att gå vidare inom andra områden.

Akademisering av polisutbildningen har inte enbart att göra med att poliser ska kunna byta yrke utan också att de statusmässigt ska kunna finnas på samma nivå som deras kolleger på andra ställen i Europa. Där har vi ett stort antal som har den utbildning som enligt högskoleförordningen ska vara byggd på vetenskaplig grund och forskning.

Att kunna beforska sitt eget verksamhetsområde är en väldigt viktig del av forskningen. Man kommer helt enkelt inte in på forskarutbildning om man inte har högskolepoäng. Risken i dag om vi inte har en akademisk polishögskola är att det blir ett slags återvändsgränd för dem som kanske tillfälligt vill gå vidare.

De vill kanske beforska sitt område och därmed utnyttja sin breda erfarenhet som polis för att kunna bistå med ytterligare kunskaper inom sitt område eller kanske gå vidare till en annan yrkeserfarenhet. Då är studiemedlen uppåtna av en högskoleutbildning som inte ger de poäng som gör att de kan komma vidare.

Polisens professionalitet är i dag så otroligt omfattande. Tittar man i samhället i övrigt har man i princip i alla människovårdande yrken forskarbaserad kunskap eftersom man har gått på en högskoleutbildning. Det är därför väldigt viktigt att vi får in den.

Vän av ordning och säkert ministern kan då tillföra att i dag är redan ett antal kurser förlagda på universitet och högskolor och är baserade på vetenskap. Men examen som sådan är ingen akademisk högskoleexamen. Jag tror att det är viktigt att vi öppnar för det.

Det innebär inte nödvändigtvis som många har anfört att utbildningen ska teoretiseras. Så är det inte alls. Utbildningen kan mycket väl varvas med teori och praktik och erfarenheter integrerat med andra kunskapsområden även om den ger akademiska högskolepoäng.

Jag funderar mycket på hur ministern har tänkt sig fortsättningen och hur man kan öppna för att vi också får en genuin beforskning av området som är polisens yrkesområde. Vi måste höja kvaliteten inom den här sektorn.

Anf. 12 HELENA BOUVENG (m):

Herr talman! Först måste jag instämma med justitieministerns tydliga ståndpunkt beträffande syftet med en eventuell närmare koppling till universitet och högskolor. Det måste vara att vi får en bättre polisutbildning, inte att poliser i efterhand ska kunna ändra ett yrkesval.

Mig veterligen har poliser redan i dag goda möjligheter att få en anställning utanför polisorganisationen om de så önskar. Men det primära måste väl ändå vara att flertalet har en sådan god utbildning att de väljer att stanna kvar i polisycket, ett yrke där det i dag dessutom råder stor brist.

Herr talman! Jag ser det mycket positivt att ministern har valt att bredda utredningen. Det är en utredning som ska ligga till grund för

många polisens utbildning under en lång tid. Det handlar om att grundligt utreda framtidens behov av kompetens. Jag har svårt att förstå att det skulle vara något ont i det.

Tvärtom är det min övertygelse att det är nödvändigt att vända på alla stenar och se alla möjligheter så att våra framtida poliser får den kompetens som krävs för att kunna utföra sina olika uppdrag.

I tidigare debatter har justitieministern talat om de olika behoven. Man behöver inte vara särskilt insatt i frågan för att förstå att den patrullerande polisen i Vetlanda har en annan arbetssituation än piketstyrkan på Stureplan.

Brottsutredare behöver sina specialistkunskaper likväl som narkotikaspanare och trafikpoliser behöver sina. Tanken att poliser efter en basutbildning ska kunna specialisera sig efter intresse och behov är intressant.

Jag ser i detta också en möjlighet att kunna gå vidare i sitt yrke och på det sättet ständigt kunna utvecklas inom sitt yrke i stället för att välja ett nytt.

Herr talman! Som ledamot i polisstyrelsen i Jönköpings län har jag under de senaste åren mött många olika typer av poliser, några så kallat akademiska och några inte. Anledningen till att de har valt polisyrket skiftar.

För en del har det av olika anledningar dessutom varit en väldigt lång väg att komma in på utbildningen. De akademiska poängen har för dessa människor inte varit det primära utan just drömmen om att få bli polis, att värna om människors trygghet i vardagen.

Jag har också mött många som verkligen försökt att komma in men har tvingats ge upp hoppet. Det är sökande som enligt min mening skulle vara alldeles utmärkta poliser på stadens gator och torg.

Jag undrar hur justitieministern ser på rekryteringsfrågan. Hur kan vi möjliggöra så att mångfalden i bakgrund ökar inom polisorganisationen, att vi får en poliskår som i mångt och mycket återspeglar det samhälle som den enskilda polismannen ska verka i och att vi får en poliskår i hela vårt land?

Anf. 13 THOMAS BODSTRÖM (s):

Herr talman! Det här är inte någon ny fråga och heller inte någon ny fråga för Beatrice Ask. Historiken är sådan att det var en debatt på Polishögskolan våren 2005 då Beatrice Ask var ensam företrädare att säga att det här inte var någonting man prioriterade, till skillnad mot flera av de andra borgerliga partierna där bland annat Folkpartiet och också Kristdemokraterna har drivit den här frågan hårt.

Sedan blev det valrörelse. Vi hade en debatt i somras i Visby. Oj, oj, oj, att de kritiserade Beatrice Ask för det! Man skulle inte uppfatta det på något sätt som att Moderaterna inte ansåg att det skulle vara akademiskt. Det var ont förtal, och så vidare.

Så kan man ju säga i en valrörelse. Men vad händer? Jo, nästan det första som händer är att i budgetpropositionen säger regeringen: Nu ska vi inte vänta på utredningen längre, utan nu ska vi förlänga och försena den och fördröja utbildningen. Vi ska komma med nya direktiv, och så vidare. Det är vad man ska göra.

Man säger i budgetpropositionen att man ska överväga om utbildningen ska vara kortare. Det blev en ny interpellationsdebatt här i kammaren. Där påpekades det mycket riktigt att det faktiskt står i budgetpropositionen, och det är den borgerliga regeringen som själv har skrivit det, att det ska övervägas om den ska bli kortare. Beatrice Ask säger då att det är som en viss potentat läser Bibeln. Det är mycket märkligt. Ordet kortare står uttryckligen i propositionen.

Detta är kanske den allra viktigaste frågan för poliser. Det är en fråga som polisfacket har drivit i flera år helt opolitiskt. Det drev den också mot den socialdemokratiska regeringen som den kanske absolut viktigaste frågan. Polisfacket representerar 99,8 % av Sveriges poliser. Det har det som sin allra viktigaste fråga.

Polisfacket har skrivit en debattartikel häromdagen som är direkt skriven. Där riktar man allvarlig kritik mot Beatrice Ask och den borgerliga regeringen därför att man nu ska försena och fördröja frågan.

Det här är alltså den absolut viktigaste frågan för polisfacket, och därför förväntar man sig ett tydligt svar från justitieministern. Ställer man upp? Är man på polisens sida? Eller är det så illa som det nu sägs – att den nya justitieministern har blivit polisens största fiende? Går hon emot polisen i dess allra, allra viktigaste fråga? Hon går också emot flera av de andra partierna och representanter från de andra borgerliga partierna.

Jag kan nämna att om man ska bli cirkusartist så får man akademiska poäng. Men om man ska arbeta som polis i Sverige i dag så får man det inte. Jag kan också nämna att det inte går att bara säga att vi ska vänta och se. Här kräver och begär vi, precis som Polisförbundet säger, ett svar på frågan ifall utbildningen ska kortas. Eller kan du nu garantera svenska poliser, Beatrice Ask, att polisutbildningen inte kommer att kortas? Kan man nu säga att utbildningen inte kommer att kortas? Kan svenska poliser och alla de ungdomar som nu tänker söka till utbildningen känna sig trygga? Kommer Beatrice Ask med ett klart och tydligt svar om att utbildningen inte kommer att kortas? Det är det ena.

Det andra är: Är justitieministern för eller emot? Det har varit väldigt svajigt, fram och tillbaka, här under åren. Man kan möjligtvis tycka på det ena sättet när man är i opposition och kanske inte har någon klar ståndpunkt. Men nu vill svenska poliser veta. Är du, Beatrice Ask, för eller emot att poliser ska ha akademiska poäng precis på samma sätt som när man ska bli cirkusartist? Då går det inte att hänvisa till utredningar. Vi frågar efter *din* uppfattning. Vad tycker du? Vill du att det ska vara akademiska poäng? Det är knappast någon ny fråga i sig.

Jag vill ha svar på frågorna. Kan du garantera att utbildningen inte kommer att kortas? Är du för att poliser liksom de som ska bli cirkusartister har rätt till akademiska poäng?

Anf. 14 LENA OLSSON (v):

Herr talman! Jag har interPELLERAT förut i denna fråga. Justitieministern har då lovat att det som står i budgeten om att polisutbildningen ska kortas inte är sant.

Vänsterpartiet har drivit frågan om akademisering av polisen hårt. Jag går upp i debatten här helt enkelt på grund av att man tydligen inte är överens om detta inom alliansen.

Jag kan ställa samma fråga som Thomas gjorde här. Är man för eller är man emot? Jag vill också ställa frågan: Är man enig om detta inom alliansen?

Jag tycker att det här är beklagligt. Vi har Polisförbundet bakom oss när det gäller akademiseringen av utbildningen. Den är helt nödvändig, precis som den är för andra studenter. Polisarbetet är ett krävande jobb; man ska möta människor i olika slags kriser och även vara servicebenägen. Men jag säger som Kristdemokraternas representant här – det är angeläget att också kunna hålla på med forskning.

Jag undrar också över en annan sak: När kommer tilläggsdirektiven? Hur lång tid kommer det här att ta, helt enkelt?

Anf. 15 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Får jag först säga till Lena Olsson: Jag hade tänkt ta upp att vi, Lena och jag, tidigare har diskuterat den fråga som interpellanten och andra nu tagit upp. De svar jag gav då gäller. Jag återkommer till det.

Jag vill också påminna om att den interpellation som jag har fått ställer frågan vilka åtgärder jag avser att vidta för att de poliser som i efterhand ångrar sitt yrkesval ska kunna tillgodoräkna sig poäng från studierna. Det gäller inte minst poliser som i dag har polisutbildning och poliser som kommer att gå den nuvarande utbildningen. Låt mig svara på den fråga som gäller och som det finns mer att säga om.

Jag tycker att det är bra att man får vissa poäng tillgodoräknade redan i dag. Man har också vid Högskoleverket möjlighet att få prövning av sina kunskaper om man läser vid högskolan och har genomgått en polisutbildning.

Tyvär! Ingen har kunnat berätta för mig om någon har provat den frågan. Vi har inte fått något besked om i vilken utsträckning Högskoleverket anser att nuvarande utbildning kan ge extra poäng. Jag tycker att det skulle vara väldigt intressant att få svar på den frågan. Det skulle vara ett svar på den fråga som Yvonne Andersson har ställt om vad som gäller just nu samt för dem som tidigare har gått polisutbildningen. Jag tror att det är viktigt att man får tillgodoräkna sig det som motsvarar akademisk utbildning när man ska läsa vidare, för det kan hända oavsett vilken utbildning man har.

Debatten har breddats till helt andra områden. Låt mig bara säga så här: För det första är historiebeskrivningarna som vanligt intressanta och det är bara att notera att riksdagsledamoten Bodström som vanligt ägnar sig åt att dra in cirkuskonster i det hela.

Jag ska tydliggöra några viktiga saker när det gäller akademisering och annat. Varken jag eller regeringen anser att polisutbildningen borde vara kortare. Däremot måste frågan ställas om man med ett perspektiv på framtida polisutbildning vill bejaka den mångfald av uppgifter som polisarbetet kan innebära. Om blivande poliser ska fördjupa sig i något avseende kan det innebära att det blir något mindre utrymme för den obligatoriska delen, när man ser det i ett framtidsperspektiv.

Det som står i budgetpropositionen handlar framför allt om det behov av civil kompetens – akademisk kompetens många gånger – som man har inom polismyndigheterna. I det sammanhanget kanske man kunde nöja sig med en kortare specifik polisdelen i utbildningen för att de anställda ska kunna fullgöra sitt arbete. Vi behöver dataexperter och alla möjliga andra

*Svar på
interpellationer*

experter inom polisverksamheten. Det är det som budgetpropositionen handlar om.

För det andra kommer vi att göra en bredare analys av vad en framtida utbildning bör innehålla. Det är till exempel intressant att vi uppenbarligen inte vet i vilken utsträckning Högskoleverket bedömer att nuvarande utbildning motsvarar akademisk utbildning, vilket är en viktig fråga att ha svar på när man funderar över vilka förändringar som behövs.

Den pågående polisutbildningsutredningen är naturligtvis någonting man ska använda sig av – jag tycker att den är intressant. Men jag konstaterar att direktiven till den utredningen är snäva. De svarar exempelvis inte på den fråga som Helena Bouveng tar upp, nämligen hur vi ska försäkra oss om att kunna rekrytera människor som vi behöver med olika skäl till att vilja arbeta som polis, och hur vi ska tillförsäkra oss att vi får mångfald i poliskåren.

Högskolan har misslyckats med det breda rekryteringsunderlaget. Att kopiera antagningsreglerna för akademisk utbildning till polisutbildningen är inte självklart bra när det gäller att bredda rekryteringen snabbt, vilket är viktigt för verksamheten. Vi måste ha flera med invandrarbakgrund och förortskompetens och människor med lite olika ingångsvärden.

Så det finns frågor som inte besvaras i dag och som jag tycker att riksdagen ska ha kunskap om för att kunna ta ställning när man bestämmer sig för en ny utbildning.

Anf. 16 YVONNE ANDERSSON (kd):

Herr talman! Först vill jag förtydliga: Att ställa ett antal frågor när det gäller en viktig utbildning och när det gäller något som en utredare håller på med innebär inte att man har tagit ställning i snäv betydelse. De frågor jag ställde kan besvaras på många olika sätt. Därför är jag glad när ministern talar om hur hon har tänkt sig det och vilka öppningar som ges.

Längden på utbildningen tycker jag till exempel är jätteintressant. Ska man ha en lång grundutbildning och en kortare specialisering eller ska man ha en kort grundutbildning och ytterligare kompetensutveckling och fortbildning efteråt?

Det är frågor som en utredning får svara på. Jag tog upp frågan om man kan hamna i en återvändsgränd för att man inte får högskolepoäng. Man kan tänka sig precis det ministern säger, som jag funderade på om man inte skulle kunna utveckla vidare. Jag har nämligen kollat lite, och det är inte så enkelt i svensk högskola att validera sina kunskaper efter en yrkesutbildning. Det beror på ett system som har planterats och funnits i vårt land långt innan nuvarande regering kom till makten. De som har suttit i två månader kan knappast beskyllas för att detta inte fungerar. Vi har ett studiemedelssystem som är oerhört snävt när det gäller reglerna för hur man beräknar hur mycket studiemedel man får ta för vissa delar. Det får man titta på.

Det är inte akademiska poäng i sig som är frälsningsläran, utan kvaliteten på utbildningen. Jag talar om och funderar på kopplingen till forskning. I dag har vi det så att man måste ha högskolepoäng för att kunna forska, och forskningen behövs för att vi ska kunna få en bra kunskap inom det aktuella området. Det kan ju lösas med att vi kan validera eller

ha ett ackrediteringssystem som gör att man får börja beforska ett område utan att man har traditionella akademiska poäng.

När jag ställer de här frågorna handlar det om vad som är viktigt för en profession att gå vidare med. Om den ska se ut som den gör i dag och vara ett slags exklusiv högskoleutbildning kan man lösa dessa frågor inom den ram som finns i dag. Om den ska in som en högskoleutbildning måste man lyfta upp frågorna på ett annat sätt. När jag ställde den här interpellationen tyckte jag att det var viktigt att vi lyfte upp frågorna och såg hur man handskas med dem. Det är viktigt att frågorna löses. Jag tror att vi är överens om att frågorna ska lösas på något sätt, och hur de ska lösas får utredningen ta fram.

Jag vill för min del återigen, för att vara övertydlig, uppmärksamma på att vi vill att den kunskap som finns ska komma samhället till del och komma de yrkesverksamma till del. Det måste vi lösa. Vi vill att rekryteringen till polisutbildningen ska öka, och det tror jag att den gör om det finns karriärmöjligheter på olika sätt. Det kan vi också hitta.

Med det vill jag tacka för ordet och för svaret. Jag hoppas att ministern tar vara på dessa punkter och driver den här utredningen vidare på ett bra sätt och så fort som möjligt.

Anf. 17 THOMAS BODSTRÖM (s):

Herr talman! Nu kom ett av de mest märkliga påståenden jag har hört. Man får inte tala om polisutbildningen. Det är ju det du har svarat på här, Beatrice Ask. Det är bara att läsa ditt svar här i dag. Där talar du om den här polisutbildningen. Du säger att den bör utvecklas ytterligare, att det för närvarande pågår en utredning om polisutbildningen, att man för diskussioner om inriktningen och att översynen av polisutbildningen naturligtvis kan leda fram till att den utformas så att den ger högskolepoäng.

Det är utifrån ditt svar här som jag ställde frågorna, men jag fick inget svar. Nu ställer jag dem en gång till. Det är väldigt enkla frågor.

Kan du garantera alla de ungdomar som nu söker till utbildningen att den inte kommer att kortas? Du kan inte gärna säga att den frågan inte hör hit. Jag frågar utifrån ditt eget svar.

Anser du att utbildningen, som till exempel för cirkusartister, ska vara en del av den akademiska högskolan?

Anledningen till att jag säger detta är, precis som Yvonne Andersson också säger, att det finns väldigt starka skäl för det. Det är bra för polisens utveckling i deras svåra arbete. Det är bra för forskningen, precis som sägs här. Det är helt riktigt. Det är också bra när man samverkar med andra aktörer. I stort sett alla andra aktörer i form av åklagare och socialassistenter har akademisk utbildning.

Polisförbundet säger också i sin artikel, som jag ska ge dig här efteråt, att det är väldigt viktigt att vi verkligen får ut flera poliser och att de inte hamnar i vidareutbildning utan kommer ut på gator och torg. Nu vill ju Moderaterna, liksom alla andra partier, verkligen satsa på flera poliser. Men det är också viktigt, som Polisförbundet säger, för att vi ska öka andelen kvinnor och personer med annan etnisk bakgrund.

Det är därför som det här är så viktigt. Det är därför i stort sett alla andra partier driver de här frågorna. Det är därför som Polisförbundet så gärna vill ha svar på den fråga som jag nu ställer.

Prot. 2006/07:36
8 december

Svar på
interpellationer

Jag återupprepar: Ställer du dig mot hela den svenska poliskåren ris-kerar du faktiskt att på mycket kort tid bli polisens fiende nr 1.

Anf. 18 LENA OLSSON (v):

Herr talman! Det verkar finnas en väldigt stor majoritet som tycker samma sak som Vänsterpartiet när det gäller högskoleutbildning inom polisen. Vi har drivit den linjen väldigt länge. Då vill jag ställa frågan: Är man verkligen överens om detta inom alliansen? Det fick jag inte svar på. Hur länge ska man vänta på besked? Hur länge ska vi vänta på tilläggsdi-rektiven?

Jag ställde dessa frågor förut också, men jag fick inget svar.

Anf. 19 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Först vill jag säga att just de funderingar som Yvonne Andersson har när det gäller polisutbildning är det som ligger i de direk-tiv som vi arbetat med för att bredda utbildningen.

Anledningen till den försening som Thomas Bodström talar om är att det har visat sig att det uppdrag som den förra regeringen gav inte svarar på de frågor som måste ställas och att det är helt otillräckligt för att be-lysa exempelvis frågor som rör hur vi ska möta framtida behov när det gäller polisverksamheten.

I den här debatten har rekryteringen diskuterats. Jag tycker att man ska vara hederlig och säga att det finns en konflikt mellan att få ökad mångfald i rekryteringen och en ren högskoleantagning. Man måste i alla fall lösa hur man ska se på den frågan innan man sätter en förändring. Alla är väl medvetna om att det är så i dag att volymmässigt har vi inga problem med att få ungdomar att söka till polisutbildningen, men vi får ganska få som har en förortsbakgrund och ganska få med annan etnisk bakgrund. Det är ett bekymmer som vi måste lösa. Det finns inget upp-drag som svarar mot den frågan. Jag tycker att riksdagen måste hantera det när man ska fatta beslut.

Nu har Thomas Bodström tyvärr gått, och han glömde att ge mig det tidningsurklipp han skroderade om. Jag vill gärna säga att jag följer de-batten. Jag prenumererar själv på flera tidningar och läser dessutom rätt mycket varje dag. Jag lyssnar väldigt mycket på polisfackets synpunkter också när det gäller polisutbildningen. Men även de har naturligtvis kun-skap om problemen när det gäller rekrytering och att det finns ett antal frågeställningar om innehållet i en framtida polisutbildning. Där ser jag inte någon motsatsställning.

Den fråga som ställdes här om huruvida utbildningen ska kortas eller inte har jag tagit upp i varje inlägg, och jag har varit väldigt tydlig. Jag har aldrig sagt, kommer inte heller att säga och anser inte att utbildningen ska kortas. Däremot måste man fundera över vilka modeller man ska använda för att få en bredare personalkår inom polisverksamheten. Det är detta det handlar om. Då kan den obligatoriska delen i sig bli något kortare för att man ska få plats med de specialinriktningar man behöver. Men det kan man resonera om.

Lena Olsson frågade mig om alliansen är överens. Ja, vi är överens om att vi måste bredda det här underlaget. Vi är också överens om att det är rimligt att man, när man får en seriös utbildning, ska ha rätt att tillgo-doräkna sig det som är akademisk utbildning. Det vi inte har tagit ställ-

ning till, för det går ju inte innan man har underlaget, är hur mycket praktik det ska vara och hur den ska se ut. Det finns en massa frågor som inte är lösta. Det måste jag komma till er i riksdagen med innan vi fattar beslut. Och där är ingen överens, för vi har inte pratat färdigt om det. Jag tror inte att något av partierna har presenterat en genomtänkt utbildning i detalj som svarar mot det behov vi har vad gäller poliser 2020 eller 2030. De poliser vi utbildar med den nya utbildningen kommer att jobba då. Därför pågår ett beredningsarbete där vi försöker lyfta på de stenar som den nuvarande utredningen inte har fått i uppgift att lyfta på.

Att det blir förseningar beror på att man inte har gjort jobbet förut. Jag har ingen avsikt att försena det här i onödan. Jag försöker se till att vi svarar på seriösa frågor direkt. Jag konstaterar också att det finns många erfarenheter ute på högskolor och hos andra intressenter vad gäller polisutbildning. Bidragen in till departementet när det gäller idéer och tankar på detta område är många och i många fall också väldigt goda. Jag tror att vi kommer fram till ett riktigt bra beslut så småningom. Tack för debatten.

Anf. 20 YVONNE ANDERSSON (kd):

Herr talman! Jag vill också tacka för debatten, ministern. Jag vill dessutom uttrycka att jag inte har någon som helst oro för att det här inte ska landa och bli en riktigt bra utbildning. Med ministrernas erfarenheter och kunskaper inom utbildningsväsendet ser jag alla möjligheter.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på interpellation 2006/07:121 om regeringens åtgärder mot barnsexturism

Anf. 21 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Lena Olsson har frågat mig dels om jag avser att hör samma det franska initiativet till ett samarbete mot barnsexturism mellan EU-länderna, dels vilka åtgärder jag i övrigt avser att vidta för att Sverige ska ta sitt ansvar i arbetet mot barnsexturismen.

Att bekämpa och motverka barnsexturism är en högt prioriterad och angelägen fråga för regeringen. Barnsexturism är ett sammansatt problem som kräver insatser från flera olika aktörer och behovet av samordning på såväl nationell som internationell nivå är stort.

Det franska initiativet syftar bland annat till att förbättra samordningen av insatser mot barnsexturism mellan EU:s medlemsstater. Det är regeringens uppfattning att det är viktigt att ta vara på sådana initiativ. Regeringen har därför för avsikt att snarast följa upp om det behövs något särskilt initiativ från svensk sida för att driva frågan vidare inom EU.

Det internationella samarbetet såväl inom EU som en vidare krets är av stor betydelse för att bekämpa barnsexturism. Sverige verkar aktivt för att utveckla det polisiära och rättsliga samarbetet mellan unionens medlemsstater. Det sker bland annat genom överenskommelser som gör det lättare för brottsutredande myndigheter att få hjälp över gränserna, men även inom ramen för Europols och Eurojusts arbete.

Polisens verksamhet är i det här sammanhanget central. Rikskriminalpolisens särskilda barnpornografigrupp arbetar även med frågor om barnsexturism. Polisens arbete är beroende av information och tips från olika informationskällor såsom resebyråföretag i aktuella regioner och polisens utsända sambandsmän. Sambandsmännen arbetar inom ramen för det nordiska polis- och tullsamarbetet för att effektivisera bekämpningen av grov brottslighet. Sambandsmännen finns i ett tjugotal länder, bland annat i Asien, Europa runt Östersjön och i Ryssland.

Det är också viktigt med en tydlig och verkningsfull lagstiftning. Svenska domstolar har en vidsträckt behörighet att döma över brott som har begåtts utomlands. Denna behörighet är i vissa fall begränsad, bland annat genom krav på dubbel straffbarhet. Sedan 2005 krävs dock inte längre dubbel straffbarhet för att i Sverige kunna döma för allvarliga sexualbrott mot barn under 18 år som har begåtts i utlandet.

Regeringen avser att följa upp den nu gällande handlingsplanen mot kommersiell sexuell exploatering av barn i samband med att Sverige lämnar sin fjärde rapport till FN:s barnrättskommitté senast den 1 september 2007. Avsikten är att i det sammanhanget särskilt uppmärksamma behovet av åtgärder mot barnsexturism. En dialog kommer också att föras med berörda myndigheter och frivilligorganisationer.

Anf. 22 LENA OLSSON (v):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka för svaret som jag tycker på många sätt är väldigt bra. Ministern lägger fokus på alla åtgärder som behövs vidtas när det gäller den här frågan som hon också uttrycker är högprioriterad och väldigt viktig. Så är det ju. Våra barn är ganska oskyddade i många sammanhang och speciellt de barn som växer upp i fattiga och utsatta situationer och därmed hamnar i de här problemen. Jag måste också passa på och säga att det är en skam, man skäms lite grann över alla dem, framför allt män, från västvärlden som åker ut på sina semestrar, konferensresor och så vidare och utnyttjar dessa fattiga människors situation.

Det står i svaret: ”Regeringen har därför för avsikt att snarast följa upp om det behövs något särskilt initiativ från svensk sida för att driva frågan vidare inom EU”. Där vill jag ställa en rak fråga som jag hoppas att ministern kan ge ett klart besked om. Det franska initiativet har tagits upp vid ministermöten fem sex gånger, och det har inte hänt något. Inga länder visar något intresse för den här frågan. Det är mycket konstigt, tycker jag. Det här har legat på turistministrarna som väldigt sällan träffas. Jag vill ställa en rak fråga till dig, ministern. När det gäller det här initiativet, har ni tänkt att ta kontakt med fransmännen så fort som möjligt? Helst vill jag ha reda på när Sverige startade världskongressen. Det är tio år sedan, och det är mycket lite som har hänt när det gäller just de här frågorna. Initiativet tycker jag ligger hos Sverige. Fransmännen är ganska förvånade över Sveriges agerande i den här frågan, att man inte har gjort mer. Det skulle jag vilja fråga om.

Det står att ”behovet av samordning på såväl nationell som internationell nivå är stort”. Då vill jag fråga: Hur menar ministern att samordningen ska se ut?

Det står också att polisen är ganska involverad i det här, och då nämner man barnpornografigruppen. Enligt källor är det väldigt få personal.

Vi vet också vad den personalen utsätts för. Den är inte ute på fältet, utan sitter för det mesta inomhus och jobbar – med de här vidriga frågorna, måste jag tillägga. Enligt källor har man inte så stor möjlighet att ägna sig åt de här frågorna. Det är likadant med sambandsmännen. Det är grov brottslighet, men man har inte i så stor utsträckning ägnat sig åt just frågor som gäller barnsexturism.

Det är de frågor jag har. Jag nöjer mig med det så länge.

Anf. 23 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Jag ska försöka svara på frågorna. När det gäller det franska initiativet var Sverige väldigt aktivt och positivt när det lades fram. Frankrike lovade att skicka ett skriftligt förslag som kommittén skulle arbeta vidare utifrån. Det har inte Frankrike gjort, och vi har tagit kontakt med fransmännen och frågat vart det har tagit vägen. Det är därför jag i mitt svar säger att vi funderar över om det är nödvändigt att vi tar ett initiativ. Man utgår ju ifrån att ett land som har lagt fram ett förslag och sagt att de ska komma med något faktiskt gör det. Men vi har redan tagit den kontakten, och tänker inte släppa det utan se vad som kan göras. Fransmännen har ju rätt i ursprungsidén, att mycket av detta måste göras på EU-nivå.

Ett annat påpekande gällde sambandsmännen och barnpornografi-gruppen, att de arbetar mot grov organiserad brottslighet och inte specifikt barnsexturism. Det är sant. Samtidigt ska det i ärlighetens namn också sägas att många gånger är barnsexfrågorna – om vi inte bara tar turismen – och de övergrepp som de här barnen utsätts för en del av en mer omfattande kriminell verksamhet. Ibland verkar det som om man sysslar med handel med lite av varje tyvärr. Människohandeln ligger ju här också. Det är klart att man måste se det sambandet. Men det är riktigt att resurserna är begränsade.

Däremot kritiserar inte jag att de sitter så mycket på Rikspolisstyrelsen och arbetar med de här frågorna. Det vi behöver centralt är expertis-kompetens som kan handleda och hjälpa poliser runt om i landet som får in anmälningar. När det kommer någon i Kramfors och berättar om något som man har hört eller sett är det inte säkert att närpolisen där har så stor kompetens i frågan. Då måste det finnas, tycker jag, centralt inom polisorganisationen några erfarna som vet hur man kan hantera det hela och som också kan koppla in sådana uppgifter i det större perspektivet, för ofta är det samordnat på det sättet.

Hur ska samordningen se ut? Det visar sig ju när man tittar på de här frågorna att ganska många ministrar för det första är inblandade. Det franska initiativet är det egentligen närmast Göran Hägglund som håller på med, men frågan var ställd till mig. Den första samordning vi måste göra har vi börjat med. Det är att vi inom regeringen måste prata med varandra om det här, reda ut vem som tar hand om vilken fråga och samtala om hur helheten ser ut. Jag tror också att vi måste ha någon typ av organisation eller tänk om hur vi samarbetar, inte minst med de frivilliga organisationerna som är väldigt viktiga när det gäller barnsexturismen.

Vi har hela den sociala biten. Min erfarenhet av de här frågorna är framför allt utifrån ett engagemang som kvinnoförbundet hos Moderaterna har i Thailand kring Baan Chivit Mai som är ett skolhem där man tar hand om små flickor och pojkar som föräldrarna säljer eller som blir

bortrövade på väg till skolan. Man tar hand om dem, ser till att de får utbildning, socialt stöd, medicinsk behandling – en del av barnen har tyvärr fått aids.

I detta konkreta arbete ser man att det till exempel handlar om polis-skydd för att kunna gå till skolan säkert. Det handlar om att förstärka den ekonomiska och sociala situationen i dessa områden – det är biståndspolitik och ekonomisk politik, om jag ska vara ärlig. Det handlar om utbildningsfrågor. När man börjar titta på detta ser man att det är en rad saker som man måste arbeta med. Man löser väl inte alla världsproblem på en gång, men jag tror att det är bra att se den här bredden och att försöka arbeta på olika fält.

Jag kan också nämna, fast talartiden håller på att gå ut, att senast jag var på ministerrådsmöte lade den engelske ministern Reed fram en del förslag inom RIF-samarbetet. På nästa informella möte kommer vi också att diskutera en del kring barnsexfrågorna. Det kommer alltså att hända en del på detta område. Jag får väl återkomma i nästa inlägg och berätta mer om det.

Anf. 24 LENA OLSSON (v):

Herr talman! Det var roligt att höra att den engelske ministern har tagit upp den här frågan.

När det gäller den här skrivelsen kanske det är så att man skulle ha skrivit, men jag tycker ändå att ministern borde ta den här första kontakten. Jag tycker att Sverige kan göra det. Jag tror också att det förväntas från organisationen Ecpat, som har jobbat väldigt mycket med frågan. Även om man väntar på skrivelsen hade jag om jag varit minister självklart tagit denna kontakt ändå.

Sedan gällde det hur frågan förut har slussats runt bland olika ministrar. Det är bra att det finns en kunskap och att detta lyfts upp på alla nivåer och till alla ministerposter, men jag är ändå ganska bestämd i min uppfattning att vi här behöver en huvudsansvarig minister. I den frågan skulle jag vilja ha ett svar. Det blir nämligen väldigt svårt om alla ska ha ansvaret. Det ska absolut ligga på en minister. Vilken det är låter jag vara osagt, men jag skulle vilja fråga Beatrice Ask om hon har samma uppfattning. Jag vet att också socialminister Göran Hägglund uttryckligen har uttryckt att det ska vara en minister som har huvudansvaret för frågan.

Jag vill också passa på att säga att jag absolut inte riktar någon kritik mot polisens barnpornografigrupp. Jag vet att man har ganska lite personal. Man gör så gott man kan och har ett väldigt betungande arbete, så ingen skugga ska vila på dem. Det som vore bra är i så fall att man ytterligare förstärkte personalen där som kan jobba med frågan.

Men vi har fortfarande den kastade handsken, ministern. Kan ministern tänka sig att ta detta initiativ inom en snar framtid? Jag skulle helst vilja ha ett svar om *när* man kommer att göra det, det vill säga ta kontakt med fransmännen i frågan.

Jag skulle också vilja ha ett rakt svar, ja eller nej, på frågan: Bör det vara en minister i den svenska regeringen som har huvudansvaret för detta?

Anf. 25 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! När det gäller den första frågan, om vi tänker ta något initiativ, tyckte jag att jag nämnde att vi redan har tagit den kontakten. Vi undrade varför fransmännen inte hade återkommit med det underlag som de lovade när de lade fram sitt initiativ. Vi har alltså redan tagit det initiativet därför att vi vill ha detta underlag. Det jag tog upp i svaret var att jag funderade på vad vi ska göra om det nu inte dyker upp något, om de inte verkar få något gjort. Vi är angelägna om att den här frågan hanteras. Den kommer också att vara med på den rådgivande kommittén för turisms möte den 10 januari. Då kommer frågan att diskuteras nästa gång utifrån det franska initiativet.

När det gäller mr Reeds initiativ har det lagts fram i form av ett brev med anledning av ett initiativ från Frattini. Han listar där ett antal olika förslag som rör övergrepp mot barn, inte bara barnsexturism. Det är ett väldigt bra underlag för den diskussion vi ska ha på vårt informella möte.

När det gäller detta med ansvar och samordning är det socialminister Göran Hägglund som har det övergripande ansvaret. Det är dock klart att när det handlar om polisens arbete, lagstiftningsfrågor på området och en del annat så blir det justitieministern som till syvende och sist ska gå till riksdagen och hantera de frågorna. Det tycker jag är ett viktigt ansvar. Det övergripande ansvaret är dock helt tydligt. Om man vill ringa och prata mer allmänt om detta är Göran Hägglund en bra person att prata med. Det intressanta är att vi ministrar som är berörda försöker hålla kontakt med varandra.

Jag ser dock att detta är en brottslighet och övergrepp där justitieministrar runt om i Europa och i världen faktiskt har ett ansvar för att se till att vi får in anmälningar, att vi kan utreda brotten, att vi lagför de personer som är ansvariga, att vi sätter stopp för verksamheten och att vi hittar den när den är involverad i andra sammanhang. Detta kan inte vi allmänt lägga över på någon annan.

Det övergripande ansvaret i den svenska regeringen ligger dock på Göran Hägglund, som samordnar ministrar med olika uppgifter för att vi ska få något gjort på det här området.

Jag tror inte att det råder någon tvekan om att detta är någonting som jag känner ett stort engagemang för. Det är vidrigt att så många barn runt om i världen varje dag utsätts för övergrepp och att många barn också, inte minst på Internet, får hela sitt liv förstört eftersom det inte heller går att radera övergreppen. Inte ens de barn vi räddar och som får en upprättelse kan alltså känna sig någorlunda fria från det övergrepp som har begåtts utan lider av detta år efter år.

Man kan ibland misströsta när man ser hur omfattande denna verksamhet är. Det är också märkligt att det finns människor som till och med tror att de gör barnen en tjänst när de håller på med detta. Man blir förvånad när man ser hur människor åker ut som turister och tror att detta är en del av någon kultur som kan accepteras, att de bejakar någon annan kultur genom att utnyttja barn.

Vi har ett otroligt arbete när det gäller att få ordning på värderingarna, respekten för barns integritet och behovet av skydd för barn. Här är ett problem, om jag nu får ta mitt eget område, att vi trots den lagstiftning vi har på plats – att vi kan lagföra människor i Sverige som har begått denna typ av brott i ett annat land – får in dåligt med rapporter.

Den har inte använts så mycket som jag tror att riksdagen hoppades. Här finns det anledning att fundera över om det i något annat hörn går att göra något.

Jag ska göra vad jag kan för att marknadsföra att detta regelverk finns så att det också kommer till användning. Är det något fel på lagstiftningen eller i något annat hörn får vi hjälpas åt att försöka rätta till det. Detta ska vi nämligen inte acceptera. Vi ska vara beredda att ta de initiativ som krävs, för annars är vi inte trovärdiga när vi talar om barns rätt till frihet, trygghet och vad det nu kan vara.

Anf. 26 LENA OLSSON (v):

Herr talman! Jag uppskattar ministerns engagemang i den här frågan. Jag tycker fortfarande att man, även om man har skickat denna skrivelse, kan lyfta på telefonluren och ringa dem. Det är ju barnen det är fråga om, de som blir utsatta för dessa övergrepp.

När det gäller det övergripande ansvaret har jag aldrig vetat att det var socialministern som hade det. Jag undrar om han över huvud taget vet det själv. Man har ju haft en träff med Ecpat, och där uttryckte han till dem att det är klart att det ska finnas en huvudansvarig minister. Tydligt vet han då inte själv att han är det, eftersom Beatrice Ask uttrycker sig så här.

Men vi kan alltså räkna med att man svarar på det franska initiativet, tar kontakt med dem och också utser en huvudansvarig minister. Jag tror att det är väldigt viktigt för organisationen Ecpat att få reda på vem man ska vända sig till och att det händer någonting i den här frågan. Eftersom den har snurrat runt i tio år kan jag förstå att de misströstar väldigt mycket.

Anf. 27 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Det är tråkigt att den har fått snurra runt i tio år, men det är då inte alliansregeringens fel.

Jag tror att Göran Hägglund är väl medveten om sitt ansvar. Åtminstone var han det i går när jag pratade med honom, för han hade ett samtal med Ecpat i förrgår, i onsdags. Både Ecpat och Göran Hägglund är alltså helt klara över vem som har ansvaret. Jag tror också att Göran Hägglund hade läst instruktionerna tidigare.

Det är naturligtvis förvirrande, och jag tror att det var så tidigare också, men man måste ha klart för sig att vissa sakfrågor ligger på olika ministrar. Det viktiga för en regering är att man pratar med varandra och att man försöker hålla ihop det hela.

Jag ska se om vi behöver ta ytterligare kontakter med fransmännen. Dock är det inte så enkelt att ta telefonluren, för jag kan säga att min franska är rätt begränsad. Men vi ska väl lösa det på något sätt. Vi har som sagt redan försökt få reda på vart deras underlag har tagit vägen, eftersom de har lovat att komma med det.

Gör inte de något kommer vi naturligtvis att agera, för vi har ett engagemang i de här frågorna, och jag tycker att det är alldeles nödvändigt att vara tydlig på den punkten. Vi tänker inte acceptera den här typen av övergrepp.

Anf. 28 Statsrådet STEN TOLGFORS (m):

Herr talman! Carina Adolfsson Elgestam har i interpellationen ställt tre frågor till mig om exportfrämjande:

- Vilka överväganden har statsrådet gjort bakom förslaget att i det närmaste halvera exportfrämjandet?
- Varför har statsrådet gjort ställningstagandet att det är nödvändigt att kraftigt minska små och medelstora företags närvaro på internationella marknader?
- Varför har statsrådet gjort ställningstagandet att de små och medelstora företagens andel av svensk export bör hållas nere?

Låt mig först säga att min syn är att exportfrämjandet spelar en viktig roll för svensk export och därmed också för regeringens politik att skapa tillväxt och sysselsättning i Sverige. Det är dock så att grunden för svenska exportframgångar är ett gott generellt näringsklimat. Regeringen vill genom en ny politik förbättra de grundläggande förutsättningarna för företagen. Det handlar bland annat om stärkt rådgivning, satsning på kvinnors företagande, avgiftslättnader, regelförenkling och skattereduktioner.

Globalisering och frihandel skapar en historisk möjlighet till välstånd åt världens fattiga. Globaliseringen öppnar betydande möjligheter för ett litet land som Sverige med en flexibel ekonomi. Ett centralt syfte med närings- och handelspolitiken är att stärka Sveriges internationella konkurrenskraft. Exportfrämjandets roll är att särskilt bidra till att öka företagens förmåga till internationalisering. I det arbetet ska små och medelstora företag prioriteras.

De tillfälliga medel för exportfrämjandet som den föregående socialdemokratiska regeringen beslutade om löper ut 2006 i enlighet med den tidigare regeringens budgetproposition för 2006 och den ekonomiska vårpropositionen. Det innebär, vilket Carina Adolfsson Elgestam påpekar, att anslaget för exportfrämjande verksamhet skulle ha halverats för 2007 om inget gjordes. Regeringen har därför satsat ytterligare 75 miljoner kronor på exportfrämjandet för nästa år. Det innebär en avsevärd förstärkning jämfört med oförändrad politik.

Samtidigt är det regeringens skyldighet och ansvar att se till att skattemedel på alla områden, inklusive detta, används så effektivt som möjligt. Därför vill jag förvissa mig om att de satsningar vi gör också ger största möjliga avkastning för skattebetalarna. Som angavs i budgetpropositionen avser regeringen därför att genomföra en översyn av de handels- och investeringsfrämjande insatserna.

Även om svensk export har utvecklats starkt, och även om andelen av bnp ökar, har Sverige sedan ett antal år tappat marknadsandelar på strategiskt viktiga marknader. Det beror förmodligen på att återväxten bland svenska små och medelstora företag under många år inte har räckt till. Samtidigt har många stora företag lagt en stor del av sin expansion utomlands. Det är visserligen en bra nyhet att svensk tjänsteexport växer, men

*Svar på
interpellationer*

sammantaget har flera jämförbara länder i Europa haft en bättre exportutveckling än Sverige.

Det avgörande för svensk exportutveckling är ett gott näringsklimat, internationell frihandel och en väl fungerande inre marknad inom EU. Ett gott konkurrenstryck på hemmaplan gör företagen konkurrenskraftiga och gör att steget ut på andra marknader blir mindre. Regeringen fäster också stor vikt vid internationellt affärsfrämjande som skapar förutsättningar för företagsutveckling och tillväxt. Handelsfrämjandet är en kärnverksamhet i regeringens arbete för att öka sysselsättningen genom flera och växande företag. Också utrikesförvaltningen har en mycket betydelsefull roll i detta. För utlandsmyndigheterna är det också ett viktigt uppdrag att hjälpa företagen i frågor om handelshinder. Här spelar Kommerskollegium en central roll.

Genom bättre samspel mellan främjandeorganisationerna ska verksamheten utvecklas. Regeringen avser att ge ökad tyngd åt Sverigeprofileringen. Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet, NSU, har en viktig funktion för samordning.

Nu pågående samtal mellan Almi Företagspartner AB, Swedfund, Exportrådet, Exportkreditnämnden och AB Svensk Exportkredit är ett annat exempel på hur viktiga aktörer i det internationella handelsfrämjandet söker nya vägar att vässa verktygen för att än bättre nå ut till svenska små och medelstora företag.

Regeringens samlade politik innebär en kraftig förstärkning av de svenska företagens möjligheter att växa på hemmaplan och att möta den internationella konkurrensen i Sverige och på Europa- och världsmarknaderna. Med ett effektivt, uthålligt exportfrämjande och bättre förutsättningar för att växa på hemmaplan skapar vi ett starkare Sverige för tillväxt och sysselsättning.

Anf. 29 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka ministern för svaret. Svaret i sig stärker oss socialdemokrater i vår tro på och vår oro för Sveriges framtid vad gäller konkurrenskraften.

Det vi kan vara överens om, och som jag är glad att ministern säger i svaret, är att exportfrämjandet spelar en viktig roll för svensk export. Därför känns det speciellt bekymmersamt att regeringen föreslår nästan en halvering av exportfrämjandet och dessutom kraftigt minskar investeringsfrämjandet.

Det som också är positivt är att ministern i sitt svar pekar på globaliseringen av frihandeln och att det skapar möjlighet till välstånd, inte minst i de fattiga länderna. Globaliseringen öppnar betydande möjligheter för ett litet land som Sverige med en flexibel ekonomi. Ett centralt syfte med närings- och handelspolitiken är ju att stärka Sveriges internationella konkurrenskraft.

Exportfrämjandets roll är att särskilt bidra till att öka företagens förmåga till internationalisering och där prioritera det arbete som små och medelstora företag gör. Om detta är vi helt överens. Vi delar den uppfattningen. Därför känns det speciellt både märkligt och fel att regeringen nu väljer att minska satsningarna på småföretagen genom både höjda arbetsgivaravgifter och avskaffande av det framgångsrika forskningsprogrammet Forska och väx. Det här gör ju att vi känner en oro för landets små-

företagare och för deras framtid på exportmarknaden. Man får ändå lov att säga att det blir ett magert anslag.

Vi vet att Sverige i dagsläget tillhör världens ledande exportnationer. Vi vet också att det finns en stor tilltro till Sverige och de olika experiment som företag ibland gör när de jobbar med innovationer.

Min fråga är egentligen: Vad har ministern att säga till landets småföretagare? Många av dem är ju underleverantörer. Inte minst i Småland där jag bor, i Gnosjö, har exporten oerhört stor betydelse. Många av företagen är underleverantörer. Den kommun där jag bor, Uppvidinge, är fortfarande en kommun som har omkring 45 % industrisysselsättning. En bred majoritet av företagen är inom metall- och plastindustrin. De är oerhört beroende av exporten.

Min fråga är alltså: Vad har ministern egentligen att säga till de här småföretagen i det perspektivet att man i valrörelsen sade "vi satsar på småföretagen"?

Därför kvarstår mina frågor: Varför lägger regeringen fram ett förslag om att närmast halvera exportfrämjandet? Varför anser regeringen att det är nödvändigt att kraftigt minska de små och medelstora företagens närvaro på den växande internationella marknaden? Och varför anser regeringen att de små och medelstora företagens andel av svensk export bör hållas nere?

Anf. 30 MARIE WEIBULL KORNIAS (m):

Herr talman! Inledningsvis vill jag poängtera att anslagen till exportfrämjande i hög grad och under lång tid har bestått av medel för tillfälliga satsningar. Den tidigare regeringen har genom sitt agerande visat på bristande framförhållning, som har gjort att till exempel Exportrådet år från år inte har kunnat veta vilka anslag det skulle få. Det viktiga nu är att få en långsiktig finansiering genom att undvika tillfälliga anslag. På så sätt blir det kontinuitet i exportfrämjandet.

Anslagen till exportfrämjandet måste användas så effektivt som möjligt. Synergier mellan satsningar bör eftersträvas. Jag välkomnar därför den i budgetpropositionen aviserade översynen.

Det allra viktigaste är att näringsklimatet här hemma förbättras och att alliansens jobbskapande politik ska få genomslag. Det behövs en helhetssyn på närings- och handelspolitiken så att vi når målet att stärka Sveriges internationella konkurrenskraft.

Första steget måste rimligtvis vara att förbättra näringsklimatet här hemma så att företagen kan växa sig starka och möta det internationella konkurrenstrycket.

Steg två är att bidra till att företag, särskilt små och medelstora, kan dra nytta av globaliseringens möjligheter.

Anf. 31 THOMAS ÖSTROS (s):

Fru talman! Jag får börja med att gratulera Sten Tolgfors till utnämningen till utrikeshandelsminister. Det är en viktig position i regeringen med ett mycket stort ansvar.

Det går bra för svensk ekonomi. Det har varit en mycket stark bnp-ökning. Vi ser en mycket stark sysselsättningsutveckling. 150 000 nya jobb netto räknas det med i år och nästa år. Glädjande nog är det en mycket stark utveckling för småföretagandet. Småföretagen anställer, de

växer inte minst i tjänstesektorn, och det startas flera nya företag än någonsin i Sverige detta år. Det är roligt, och det är viktigt för svensk ekonomi.

Enligt vår uppfattning är det oerhört viktigt att vi stöttar och utvecklar Sveriges möjligheter till export. Vi har en liten öppen ekonomi. Vi har fantastiska möjligheter med hjälp av globaliseringen. Nya marknader öppnas.

Därför har den förra socialdemokratiska regeringen satsat stora resurser på exportfrämjandet riktat mot de små och medelstora företagen. Här finns många av framtidens snabbt växande företag. Vi har satsat på att Exportrådet och Invest in Sweden Agency har fått ökade resurser för att se till att Sverige finns ute i världen på de snabbt växande marknaderna. Sverige har byggt ut sin närvaro i Kina, i Indien, i växande delar av Afrika, i Latinamerika och inte minst kring Östersjön där de fria ekonomierna växer och där 100 miljoner konsumenter med stigande levnadsstandard kommer att innebära nya kunder för svenska företag.

Därför är export- och investeringsfrämjandet så oerhört viktigt. Vi har haft en fyraårig satsning på 165 miljoner kronor per år. Vi var tydliga i valrörelsen i vårt valmanifest. Den här satsningen ska fortsätta. Vi tog fram pengarna i vårt budgetarbete. Vi förlorade valet, men vi har pengarna i vår budgetmotion.

När jag lyssnade på statsrådet Tolgfors svar lät det som om också denna regering satsar på export- och investeringsfrämjande. Men ni har lagt fram en budgetproposition som i det närmaste halverar verksamheten. Vad innebär det?

I näringsutskottet har vi bett ansvariga i myndigheter och i annan verksamhet att komma till utskottet för att berätta vad detta innebär i praktiken. Det är ett exportfrämjande som förlorar 80 miljoner kronor nästa år och ytterligare nästan lika mycket året därpå enligt Tolgfors budgetproposition. Konsekvenserna beskrivs som att man måste stoppa satsningar på nyckelbranscher. Fordonsindustrins underleverantörer är tusen små och medelstora företag. Många av dem som beskrivs finns i Smålandsområdet eller i Västsverige. Där görs särskilda satsningar för att de ska få chansen att komma ut till nya växande marknader och inte bara leverera till företag i Sverige utan också andra fordonsföretag. Detta avbryts.

Exportsäljarutbildningen riskerar att stoppas. Det är en succéutbildning som innebär att unga människor med akademisk utbildning, ofta med utländsk bakgrund, får chansen till en påbyggnadsutbildning och att bli duktiga exportsäljare. Det lilla företaget åtar sig att efter en provanställning anställa den personen. Det finns 1 200 examinerade. 80 % av dem har fått anställning. Denna utbildning riskerar att stoppas.

Vi har byggt upp en organisation med regionala exportrådgivare runtomkring i landet för att komma ut i företagarnätverken i Sveriges alla län, för att ge gratis första rådgivning i en exportsatsning i ett litet företag. Finansieringen för detta försvinner. Sten Tolgfors står här och säger att man satsar på export- och investeringsfrämjande.

Denna regering ökar arbetsgivaravgifterna för underleverantörerna i fordonsindustrin från och med den 1 januari, tar bort exportstödet för dessa företag och tar bort forskningssatsningarna som dessa företag behöver. Sedan påstår man att man är företagervänlig. Det är dåligt.

Anf. 32 Statsrådet STEN TOLGFORS (m):

Fru talman! Det passar bra att jag i denna stund kan ge riksdagen besked om att jag så sent som i tisdags fattade ett beslut gällande de regionala exportrådgivarna. De arbetar med att hjälpa små och medelstora företag med att ta sig in på nya marknader. De kommer att vara kvar. De bidrar med analyser, exportrådgivning, marknadsval och kompetensutveckling. De tillförs 4 miljoner. Därav tror jag möjligen att Thomas Östros ilska var något missriktad.

Utgångspunkten, fru talman, för arbetet under de dagar regeringen hade till förfogande efter valet för att ta fram en budgetproposition var den existerande inriktningen på materialet i Regeringskansliet. Den nya regeringen bedömde dock att det inte var möjligt att halvera anslaget för kommande år som den föregående socialdemokratiska regeringen hade indikerat såväl i budgetproposition som i ekonomisk vårproposition. Därför tillför den här regeringen 75 miljoner för nästa år.

Under tiden ska vi se över exportfrämjandet. Vi behöver finna en långsiktig lösning och en beständig nivå på finansieringen för bland annat exportfrämjande. De 75 miljonerna ger tid och möjlighet att göra så. Det är inte tillräckligt att som Socialdemokraterna ge tillfälliga pengar för exportfrämjande. Det är tvärtom så att det är ett grundproblem att endast hälften av verksamhetens resurser har bestått av fasta anslag. Från alliansregeringens sida ser vi inte exportfrämjande som en ad hoc-verksamhet som ska leva i ständig osäkerhet om de nivåer på finansiering man har till förfogande.

Socialdemokraterna hade många år på sig att permanenta finansieringen på en högre nivå om man hade önskat, men man valde att avstå. Nu aviserar man nya tillfälliga pengar för exportfrämjande men inte en hållbar eller långsiktig lösning. Det är svårt att av Socialdemokraternas motion ens bedöma karaktären på finansieringen. Det står att det ska vara fråga om fortsatta satsningar på svensk export och ISA, inte anslagshöjningar av varaktig karaktär.

Socialdemokraterna har en egen motion. Man har inte stöd i riksdagen. Man har inte stöd hos Miljöpartiet eller Vänsterpartiet för den linje man indikerar. Man hade inte heller stöd i regeringsställning för den politik man nu i talarstolen företräder. Oppositionen är djupt splittrad. Det finns inga gemensamma pengar alls.

Låt mig markera att det för oss är en oerhört viktig fråga hur exportfrämjandet ser ut men också att grunden för växande export för små och medelstora företag är ett gott företagsklimat på hemmaplan. Inga stöd kan ersätta det.

I takt med att små och medelstora företag får bättre villkor att växa på hemmaplan och lär sig hantera det konkurrenstryck som här skapas via handel förbereder de sig på att söka sig utomlands. Goda förutsättningar på hemmaplan ger starkare företag på bortaplan, vilket i sin tur stärker jobben på hemmaplan. Allianspolitiken för att stärka klimatet för små och medelstora företag ska kompletteras med ett välfungerande system för exportfrämjande. Vi återkommer så klart när den översyn som aviserades i budgeten är genomförd.

Man kan också notera att det finns en annan del av sanningen om svensk ekonomi än den bland annat Thomas Östros nyss företrädde. Det är riktigt och det är oerhört kul att det går bra med jobben nu, men Sve-

rige har också de senaste tio åren tappat mer marknadsandelar än något annat västeuropeiskt land, vilket en ny rapport från Exportrådet nyligen visade.

Bland 19 länders varuexport ligger vi dåligt till. Den har minskat i Sverige från en andel på 2,4 % till 2,1 % – ett tapp på 13 %. Det indikerar att verksamheten kan behöva vässas, och det med andra åtgärder än tillfälliga anslagsmedel.

Anf. 33 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Fru talman! Jag vill börja med att säga att det gläder mig och oss socialdemokrater att de regionala exportrådgivarna ska få vara kvar och att den nya regeringen har förstått hur viktiga de är, inte minst för de små företagen och deras möjlighet att komma in och direkt på plats få bra rådgivning och bra förslag utifrån vilka marknader som kan vara lämpliga för dem. Det var ett glädjande besked.

Det känns då lite märkligt när minister Tolgfors säger att man bara hade väldigt kort tid på sig att ta fram sin budget. Samtidigt hade man under valrörelsen ganska tydligt marknadsfört att man skulle satsa på företagande och små företag. Då borde man kanske ha gjort ett större övervägande och kanske satsat mer på företag, inte minst på dem som har med export att göra.

Jag har i det här perspektivet, eftersom jag starkt misstänkte att ministern just skulle lyfta detta att man hade kort tid på sig, tagit fram näringsutskottets betänkande från förra året angående det som också har att göra med översynen inför framtiden. När jag läser vad som står i de särskilda yttrandena handlar det där också om en halvering av exportfrämjandet. Det tål att fundera lite över. Det är partikamrater till Tolgfors som skriver så här i texten:

”De prioriteringar som görs under utgiftsområde 24 Näringsliv bidrar, enligt oss, i mycket ringa utsträckning till ett förbättrat företagsklimat. Vi finner därför att en rad förändringar borde ha gjorts. – – –

Vi anser också att anslaget för exportfrämjande verksamhet (39:3) borde kunna minskas snabbare än vad regeringen föreslagit, mot bakgrund av Sveriges just nu mycket betydande handelsbalansöverskott. Sveriges problem består knappast i att exporten går dåligt. Vi anser därför att anslaget borde ha kunnat minskas med 78 miljoner kronor.”

Det är i det här perspektivet som ministern säger att man gör satsningar på export.

En annan kollega till ministern i regeringen som då satt i näringsutskottet, Maria Larsson, anför följande i sitt särskilda yttrande:

”Många indikatorer pekar på att Sverige står inför en stundande högkonjunktur. De satsningar som görs via anslaget Exportfrämjande verksamhet ... kan vara motiverade i en lågkonjunktur, men med hänsyn till den starka konjunkturutvecklingen och den förväntat positiva bytesbalansen borde en besparing, med 78 miljoner kronor, ha gjorts på anslaget.”

Det här visar att det är långsiktig planering av den nya borgerliga regeringen vad gäller exportfrämjandet och satsningen på export. Därför kvarstår våra frågor.

Vi finner det också mycket märkligt att man från regeringens sida gör det här valet att lägga mindre pengar och mindre satsningar på export-

främjande åtgärder för våra företag, när man samtidigt säger att man satsar på företagandet och att flera ska komma i arbete.

För oss går inte den här politiken ihop. Det känns mer som att man lägger förslag som gynnar företagaren, och inte företagen.

Anf. 34 THOMAS ÖSTROS (s):

Fru talman! Sten Tolgfors sitter i en regering nu och måste ta ansvar för regeringens politik. Det duger inte att göra inlägg i kammaren som om man inte var ansvarig för i det närmaste en halvering av exportfrämjandet och investeringsfrämjandet. Sten Tolgfors måste förklara varför han tycker att det är viktigt att göra detta.

Nu när man är pressad försöker man med minskande ramar rädda en del verksamheter. Jag tycker att det är bra – fortsatt med den räddningsaktionen! Men om man nästa år minskar med 80 miljoner kronor blir det ju verksamhet som försvinner, med nödvändighet.

Vad händer med satsningarna på nyckelbranscherna i Sverige, på fordonsindustrin, IT, *biotech* och pappersindustrin? Det finns rader av viktiga verksamheter där små och medelstora företag nu växer fram och där exportfrämjandet har varit oerhört viktigt för att de ska komma ut på växande marknader. Vad händer med exportsäljarutbildningen? Också där har det tagits pengar för att satsa. Hur ska de 80 miljoner kronor som dras bort finansieras i form av nedskuren verksamhet?

På Invest in Sweden Agency har man också fått mycket dystra besked från ledningen. Det är en verksamhet som syftar till att dra in utländska investeringar till Sverige. De måste nu stänga kontor utomlands, enligt deras bedömning. Man måste minska verksamheten. Man måste sätta stopp för projekt inom till exempel biobränsle, där man har haft framgångsrika förstudier och förarbeten för att dra utländska investeringar till Sverige. Det är dramatiska effekter.

Vi var mycket tydliga i valrörelsen: Vi ska fortsätta den här satsningen. Vi var klara i budgetförhandlingarna – pengarna fanns där. Vi har lagt pengarna i vår budgetmotion. Vi ligger med ramar som överstiger regeringens ramar med 211 miljoner kronor nästa år och 427 miljoner kronor året efter det. Men regeringen halverar exportfrämjandet.

Sten Tolgfors statssekreterare sade att det var ett misstag. Min fråga är: Var det ett misstag, eller står statsrådet för regeringens budgetproposition?

Anf. 35 Statsrådet STEN TOLGFORS (m):

Fru talman! När det gäller kritiken kring exportrådgivarna föll alltså Östros förra inlägg som ett slag i luften. Jag har också här redovisat hur Socialdemokraterna hade många år på sig att permanenta finansieringen men valde att avstå och att man nu redovisar budgetförslag som över huvud taget inte är förankrade i oppositionen, med eventuella samarbetspartier eller hur man nu väljer att utveckla sitt samarbete. Man är splittad. Det finns alltså inga nya pengar att hänvisa till.

Låt mig också bara konstatera att det ännu inte går att göra den sortens precisa utpekanden av hur verksamheterna kommer att påverkas, hur pengarna fördelas mellan myndigheter, utrikes representation, exportråd och hur uppgifterna specifikt ska se ut. Det är nämligen inte klart ännu. Vi arbetar fortfarande med regleringsbrev och riktlinjebrev till Exportrå-

det, och det pågår alltså en dialog mellan departementet och berörda parter.

Jag förstår att det kan finnas ett politiskt intresse av att försöka diskontera saker och själv beskriva vad andras politik ska leda till, men i sak är det alltså ännu inte möjligt.

Det som den här regeringen gick till val på var att förbättra förutsättningarna för små och medelstora företag. Det är också den politik som regeringen nu levererar.

Vad är det då vi talar om? Det är ett omfattande paket av förbättringar för små och medelstora företag och för jobben i Sverige.

Vi har jobbavdraget. Vi har skattereduktion på gång för aktiv näringsverksamhet. Vi har förmögenhetsskatten som stegvis avvecklas. Vi har en reform av 3:12-reglerna för fåmansbolag i syfte att skapa bättre privat kapitalbildning, ge människor tillgång också till eget kapital för företagande. Vi för resonemang om riskkapitalavdrag. Vi har uppskjuten reavinstskatt vid försäljning av fåmansbolag om vinsten återinvesteras i onoterade företag. Det viktiga med det här är inte bara tillförsel av kapital utan också av nätverk som ger kunskap och kontakter. Vi har nystartsjobb för att hjälpa människor som dessvärre har hamnat på sidan av tillbaka in på arbetsmarknaden och jobb igen.

Lägre arbetsgivaravgifter för tjänstesektorn resonerar vi också om. Det beror helt enkelt på att vissa företag, vissa branscher, har svårare än andra att bära den beskattning som i praktiken har inneburit att den tidigare regeringen har valt att tacka nej till arbetstillfällen i Sverige, att arbetslösheten har hållits uppe mer eller mindre på politisk väg, att tjänster utförts svart eller inte alls och att människor jobbat hemma i stället för i de yrken de är utbildade för och speciellt duktiga i. Det har gett välfärd förluster i Sverige.

Vi vill öppna tjänstesektorn för nya jobb. Därmed måste vi sänka beskattningen på tjänster. Det handlar om att se på skattereduktion för hushållsnära tjänster i syfte att göra det billigare att anställa. Regeringen har aviserat 100 miljoner för att främja kvinnors företagande, och det handlar om borttagande av stopplagar som hindrar konkurrens på lika villkor inom välfärdstjänster – allt för att skapa en breddad bas för företagande i flera branscher.

Vi talar om avreglering, om att minska regelbördan, som håller tillbaka företagen. Det är något som den tidigare regeringen pratade om i många år men aldrig levererade. Vi resonerar om att alla nya regler ska granskas i offentliga organ. Allt detta görs i syfte att det ska vara enklare att vara företagare och att vi ska låta företag lägga resurser på rätt saker.

Det finns 80 miljoner till Almi Företagspartner, inte minst för rådgivning till personer med utländsk bakgrund. Det resoneras om att ett statligt kreditgarantisystem för små och medelstora företag ska utredas, allt för att stärka statens stödjande åtgärder. Vi tar bort medfinansieringen av sjukpenningkostnaden. Och jag kan fortsätta när det gäller den nya regeringens agenda för att skapa ett bättre företagsklimat.

Anf. 36 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Fru talman! Det känns lite märkligt när utrikeshandelsministern talar om hushållsnära tjänster. Under den gångna helgen har jag, som riksdagsledamot, haft förmånen att för riksdagens räkning få vara i Genève

och, för Sveriges räkning, ta del av WTO-förhandlingarna och fortsättningen på Doharundan. Många av utvecklingsländerna var också närvarande. Då känns talet om hushållsnära tjänster lite märkligt. Jag tror inte att det är det som vi ska ha på export. Jag tror snarare att det är andra saker som vi är duktiga på att producera, såväl varor som andra typer av tjänster, i Sverige. Då är det nog snarare det som handlar om administrativa tjänster och kanske det som ibland uppfattas som negativt i Sverige som handlar om byråkrati. Det tror jag också kan vara en exportvara på sikt. Det är några exempel.

Det känns också lite märkligt att ministern nämner massor med saker som ska göras som inte ligger inom ministerns område. Jag upplever att vi inte får några klara besked. Det är alltså fortfarande en halvering av exportfrämjandet. Och här står man i kammaren och säger att man inte kan ge besked i dag utan man ska få läsa i regleringsbrevet. Det är ju fortfarande en halvering av budgeten, och budgeten gäller väl för år 2007. Det är inte så många dagar kvar på året.

Det vi känner från Socialdemokraternas sida är att det är en halvering av satsningarna på export. Det blir inga stora satsningar för småföretagen. Underleverantörerna, som finns runtom i Sverige, kommer inte att känna av de satsningar som man har utlovat i valrörelsen.

Anf. 37 Statsrådet STEN TOLGFORS (m):

Fru talman! Jag noterar hur man nu argumenterar åt alla håll. Ibland är det de allmänna förutsättningarna för företag som interpellanten och ledamöterna tar upp. Då kommenterar jag det. Då är det plötsligt inte det som vi ska prata om utan då är det just bara utrikeshandeln. Jag tror att det hänger ihop, och det är själva poängen för den här regeringen.

Bättre förutsättningar för företag på hemmaplan genom ett bättre näringsklimat på hemmaplan skapar starkare företag här och svenska företag som är beredda att gå utomlands och som då kan klara sig bättre på externa marknader, vilket i sin tur bidrar till att stärka jobben på hemmaplan.

Det är absolut fel att se handelspolitiken som separerad från det inhemska näringsklimatet. Om det är någonting som globaliseringen kräver av oss är det att vi måste förbättra villkoren för företagande på hemmaplan. Sedan ger det också bättre exportmöjligheter.

För den här regeringen är alla jobb väsentliga. Alla jobb är viktiga. Jag tyckte att det var kul att höra hur Thomas Östros nu välkomnade den utveckling som är på arbetsmarknaden – det går starkt framåt. Det tycker jag är utmärkt. Varje jobb som Sverige tillförs är en väldigt positiv sak både för den person som får jobbet och för den svenska ekonomin. Jag kommer att fortsätta att välkomna varje jobb.

Jag kommer inte att ägna mig åt att politiskt stänga dörrar, till exempel till tjänstesektorn, som den tidigare regeringen gjorde och säga att vi bara inte ska ha vissa jobb därför att vi inte anser att de ska finnas där.

Sedan påstås det att det är en halvering för nästa år. Det är inte korrekt. Den här regeringen tillför 75 miljoner mer till den exportfrämjande verksamheten än vad som fanns när vi kom in i Regeringskansliet, kvarliggande från den socialdemokratiska regeringen. Där var förslaget verkligen att halvera, så det är inte korrekt att det är en halvering för nästkommande år.

Sedan tror jag att det är bra att då och då se över all verksamhet där staten går in med pengar, för att värna skattebetalarna och deras rätt, att pengarna används på ett bra sätt. Det är helt rimligt att vi återkommer till det när den översynen är färdig.

Med det vill jag tacka interpellanten för denna första interpellation för min del i riksdagen.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Svar på interpellation 2006/07:89 om Sverigedemokraternas framgång

Anf. 38 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp):

Fru talman! Luciano Astudillo har frågat mig följande: Vad i den borgerliga regeringens politik kommer att sätta stopp för Sverigedemokraternas frammarsch, vad har statsrådet för underlag för att dra in stödet till Centrum mot rasism, och slutligen vilka konkreta åtgärder kommer statsrådet att vidta för att bekämpa främlingsfientligheten och sätta stopp för högerpopulismens frammarsch i Sverige?

Jag vill inledningsvis klargöra följande:

Under den förra regeringens styre ökade utanförskapet markant. Trots att de ekonomiska och sociala klyftorna blev allt större var den förra regeringen oförmögen att inse allvaret i den utveckling som skedde i Sverige. Sverigedemokraterna har utnyttjat det missnöje som växer hos människor, och det är en viktig förklaring till deras framgång.

Sverigedemokraterna har, precis som alla andra partier, rätt att framföra sina åsikter så länge de inte strider mot lagen. Jag anser dock att partier som bygger sin politik på främlingsfientliga idéer inte får stå oemotsagda. Strategin att tuga ihjäl Sverigedemokraterna har visat sig vara fel, i vårt land som i övriga Europa.

Jag är övertygad om att Sverigedemokraternas faktiska och potentiella stöd kommer att minska i takt med att utanförskapet minskar. Den politik som regeringen lagt grund för i sin budgetproposition är just svaret på hur vi bryter utanförskapet. Det handlar om flera i arbete, en skola med fokus på kunskap och arbetsro, ökad trygghet också i utanförskapsområden, satsningar på språkkunskaper samt kampen mot diskriminering, för att nämna några områden.

Trots detta menar jag att det finns anledning att fundera på hur vi vidare bemöter partier som spelar på fördomar på det sätt som Sverigedemokraterna gör.

Det är en viktig uppgift för oss alla som inte delar Sverigedemokraternas åsikter att diskutera och tydliggöra skillnaderna. För att göra det är det nödvändigt med kunskap om Sverigedemokraternas partipolitiska historia och politik. I de församlingar där Sverigedemokraterna tidigare funnits representerade har de negligerats. Strategin måste nu bli att ta debatt om sakfrågor när Sverigedemokraterna är närvarande eller synliggöra när de faktiskt inte gör någonting i de församlingar där de valts in. Väljare som röstat in företrädare som antingen aldrig är närvarande eller som inte gör någonting har rätt att få veta att deras röst var bortkastad.

När det gäller stödet till Centrum mot rasism (CMR) har regeringen i budgetpropositionen angett att statens ekonomiska stöd till CMR ska upphöra i statsbudgeten från och med 2008 – inte från 2007 som Luciano Astudillo skriver i sin interpellation. Anledningen är att verksamheten, trots en statlig finansiering på sammanlagt nästan 20 miljoner kronor, inte har nått den omfattning och kvalitet som kunnat förväntas.

Det är ingen tradition i vårt land att ideella organisationer lovas stöd via statsbudgeten innan de ens bildats. Det finns därför också principiella skäl att ställa sig frågande till den typ av relation som fanns mellan CMR och den förra regeringen.

Arbetet med att bekämpa diskriminering och rasism står och faller inte med CMR. För 2007 anslås 22 miljoner kronor i stöd till organisationer som främjar integration och 14 miljoner till lokala antidiskrimineringsverksamheter. Till detta kommer Quick Response, alltså Röda Korsets ungdomsförbunds verksamhet och verksamhet som bistår personer som vill lämna rasistiska och andra liknande grupperingar. Räknar man med statens egna verksamheter så tillkommer också anslagen för de fyra ombudsmännen mot diskriminering och för Forum för levande historia.

När det gäller generellt högerextrema strömningar är min förhoppning att ansträngningarna för att effektivisera arbetet mot främlingsfientliga och populistiska företeelser och rörelser i största möjliga utsträckning ska kunna bedrivas i brett politiskt samförstånd över partigränserna. I denna riktning, och med denna målsättning, kommer i vart fall jag och regeringen att arbeta.

Anf. 39 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Fru talman! Har Nyamko Sabuni förstått vad det är för krafter vi har att göra med? Direkt efter valet menade Nyamko Sabuni, Maud Olofsson och en rad andra borgerliga politiker att det var Socialdemokraternas fel att Sverigedemokraterna gått framåt. Allianspolitiken skulle stoppa Sverigedemokraternas frammarsch.

Hittills har jag inte sett ett enda framåtsyftande förslag från integrationsministern. Har Nyamko Sabuni förstått vad det är för krafter vi har att göra med? Framstegspartiet har 38 av 169 mandat och är näst störst i Norge. Dansk folkeparti har 24 av 179 mandat och en del av regeringsunderlaget i Danmark.

I så mycket som tio europeiska länder har de främlingsfientliga krafterna nått stora framgångar. Här i Sverige gick det väldigt bra för Sverigedemokraterna med 3 % i riksvalet. Man kom in i tre landsting och man är medlem i nästan hälften av Sveriges kommuner.

Vad är då den borgerliga strategin för att motverka de krafterna?

Budgetpropositionen ska bryta utanförskapet, säger integrationsministern, och därmed sätta stopp för Sverigedemokraternas frammarsch. Budgetpropositionen – så naivt och så fel!

Den borgerliga regeringen är i färd med att minska stödet till de arbetslösa, de som lever i utanförskap, med neddragningar i arbetsmarknadspolitiken och man försämrar hundra tusentals människors a-kassa. Samtidigt är man i färd med att skapa ett system där man ska subventionera högavlönade för städning i hemmet. Man är på väg att skapa en låglönearbetsmarknad samtidigt som man sänker förmögenhetsskatt och fastighetsskatt för dem som har allra mest i Sverige.

På skolans område skapar man ett A- och ett B-gymnasium. Man drar ned på vuxenutbildningen och har stoppat takten på utbildning i högskolorna.

Sabunis politik kommer inte att stoppa Sverigedemokraternas frammarsch. Sabunis politik kommer att öka klyftorna och utanförskapet redan vid årsskiftet. Sabunis politik blir en perfekt grogrund för mer högerpopulism, inte mindre.

Erkänn nu, Nyamko Sabuni. Den borgerliga regeringen har ingen strategi för att motverka Sverigedemokraterna. Tvärtom. Sverigedemokraterna kommer att få 32 miljoner under den här mandatperioden. Det ska de ha. Det har de förtjänat med det valresultat de hade. Det har de rätt till.

Sabuni drar samtidigt ned stödet för Centrum mot rasism – tar bort det helt – avvecklar Integrationsverket och lägger ned den integrationspolitiska kommittén där man kanske skulle ha hittat det samförstånd som Sabuni efterfrågar.

Jag ska inte försvara Centrum mot rasism, men jag reagerar starkt på Sabunis motiv till att dra undan stödet för dem. Först sade Nyamko Sabuni: Den enda gång jag har hört talas om Centrum mot rasism är i samband med den Nogger Black-kampanj de hade och liknande. Sedan säger hon att hon inte är nöjd med deras verksamhet.

Har Sabuni över huvud taget läst den oberoende utvärdering som finns kring Centrum mot rasisms verksamhet? Sabunis historiska beskrivning av tillkomsten är dessutom falsk.

Har Nyamko över huvud taget förstått vad det är för krafter vi har att göra med? Det finns mycket forskning som pekar på att vi etablerade partier har ett stort ansvar för högerpopulismens frammarsch. Det handlar om det förenklade språk som vi ibland kan falla in i att använda och deras retorik och grova språk. Där vet alla att Nyamko har ett stort ansvar med den retorik hon har haft under de senaste åren.

Anf. 40 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp):

Fru talman! Jo, jag vet vad det är för slags krafter vi har att göra med. Jag är också medveten om att den verksamhet som Centrum mot rasism hittills bedrivit inte är den enda lösningen på problemen. Som jag sade i mitt anförande faller inte kampen mot rasism och främlingsfientlighet med att CMR:s anslag dras in.

Jag ifrågasätter att ideella organisationer på det sätt som Centrum mot rasism startade lovas statliga medel direkt i budgeten. Jag har ingenting emot att Centrum mot rasism, precis som alla andra organisationer som jobbar med den här typen av frågor, söker medel hos relevant myndighet. Det får de gärna fortsätta att göra. Jag hoppas verkligen att de gör det.

Jag har byggt på underlag av bland annat Riksrevisionens undersökningar, medierapporteringen och den verksamhetsplan som de lämnade in och som jag läste. Jag är fortfarande inte nöjd. Jag tycker inte att det som Centrum mot rasism har producerat de senaste åren, som har kostat 20 miljoner kronor, duger.

De får söka medel på samma villkor som alla andra organisationer.

Ekonomiskt, politiskt och socialt utanförskap för såväl etniska svenskar som för personer med utländsk bakgrund har med all säkerhet lett till Sverigedemokraternas framgångar.

En förutsättning för att komma till rätta med det är att skapa ett jämlikt samhälle där goda ekonomiska och sociala förhållanden gäller för alla i hela landet. Då är det viktigt att tala om de frågor jag talade om. Alla friska vuxna personer ska ha möjlighet att arbeta. Alla barn ska ha rätt till den utbildning som de förtjänar. De ska kunna lämna grundskolan med godkända betyg, och vi ska inte först på gymnasiet upptäcka de barn som vi missade i grundskolan. Det individuella programmet som skulle vara det minsta programmet på gymnasiet, det vill säga det program som de barn som inte klarade grundskolan skulle gå, har kommit att bli det största programmet under den regeringstid som ni har suttit. Vi accepterar inte det. Vi ska upptäcka svagheter hos barn redan i grundskolan, redan i tredje klass. Då kan vi sätta in den hjälp som de behöver.

Vuxna människor som kommer till Sverige ska få chans att lära sig språket från grunden. Sfi fungerar inte som det borde. Sfi fångar inte in alla människor som kommer till Sverige i dag. Vi ska reformera sfi.

Det handlar om trygghet också för dem som bor i utanförskapet. De förtjänar det, Luciano Astudillo. Det handlar om kampen mot diskriminering.

Jag menar att när de här sakerna finns på plats kommer Sverigedemokraternas popularitet att minska.

Socialdemokraterna var med och skrev på ett papper mellan partierna om att vi inte skulle vara med och debattera mot Sverigedemokraterna. Jag tror att det bara var Folkpartiet som sade: Det är klart att vi tar debatten när den uppstår. Vi kommer inte att ge dem gratisreklam, men om de finns på plats kommer vi att ta debatten. Det var bara Folkpartiet som sade det.

Jag tror att det är precis det vi behöver göra. Vi kan se utvecklingen runtom i Europa där främlingspartierna växer därför att man valde att negligera dem. De når ju människor. De pratar om saker som människor antagligen känner igen sig i. En del av den verklighetsbeskrivning de har kan stämma och stämmer, men de har inte lösningar på problemen. Det har vi, de demokratiska etablerade partierna bland annat i denna riksdag. Låt oss jobba tillsammans för att se till att minska det potentiella antalet väljare till Sverigedemokraterna. Låt oss inte beskylla varandra i onödan. Vi gör vad vi kan. Vi lägger grunden. Låt oss tillsammans diskutera vad mer som kan göras för att minska deras popularitet.

Anf. 41 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Fru talman! Visst finns det anledning att vara självkritisk. Utanförskap och segregation har bidragit till att Sverigedemokraterna har kunnat nå framgångar. Absolut. Vi socialdemokrater har inte i tillräcklig utsträckning förmått rikta insatser för att förbättra livsvillkoren för många. Så är det. Vi tar till oss det. Vi tillsatte till och med en utredning för att utvärdera integrationspolitiken för att förbättra den.

Mycket av det som Nyamko radar upp är vår politik som hon bara har tagit över. Samtidigt har hon lagt ned den utredning som skulle ge oss svar på många av de problem som vi ändå inte lyckats lösa.

Den politik ni för kommer att leda till mer klyftor och ett ökat utanförskap. Det är en perfekt grogrund för Sverigedemokraterna och liknande krafter.

Professor Esaiasson vid Göteborgs universitet hävdar att när etablerade partier faller för frestelsen att ge de förenklade svaren och själva använda högerpopulisternas språk, det grova språkbruket, tjänar Sverigedemokraterna på att vi skapar detta samhällsklimat.

Min partiordförande Göran Persson har med rätta fått kritik när han under den förra mandatperioden använde begreppet social turism. Har Nyamko Sabuni någon gång funderat över sin egen roll i detta? Sabuni ville tvinga flickor med invandrabakgrund till gynekologstolarna, Sabuni ville förbjuda slöjan, Sabuni ville automatiskt utvisa utländska medborgare som hade begått brott utan prövning etcetera. Listan kan göras lång. Sabuni har bidragit till att skapa detta hårdare och kallare samhällsklimat med sitt hårda språkbruk och sin förenklade retorik. Sabuni föll för frestelsen, och detta är fakta.

Jag vill fråga: Vilket annat land i Europa med en borgerlig regering som för den politik som ni vill föra här har lyckats stoppa högerpopulismen med denna politik? Man kan se hur det är i Frankrike och Danmark där man har borgerliga regeringar. Där är ju högerpopulisterna starkare än här. Kan du svara på följande: Vad är er politik för att komma åt detta problem? Ser ni inte signalerna, bland annat den senaste mångfaldsbarometern? Enligt den har de extremt främlingsfientliga krafterna fördubblats.

Sabuni står här och säger att arbetsmarknadspolitiken ska lösa vissa saker, och skolan ska lösa vissa saker. Då kanske jag borde vända mig till arbetsmarknadsministern och skolministern. Men vad tänker Sabuni själv göra utöver att avveckla stödet till Centrum mot rasism, avveckla Integrationsverket och avveckla den integrationspolitiska utredningen?

Nyamko Sabuni! Det är dags för dig också att ta ansvar. Hur kommer man att stödja det civila samhället som ska kunna ha den förstärkta och kompletterande rollen i kampen mot rasism, främlingsfientlighet, homofobi och diskriminering? Centrum mot rasism kommer ju inte att få det stödet. Vem får det stödet? Vad händer med Integrationsverkets analysuppdrag, att följa tillståndet och utvecklingen av rasism och främlingsfientlighet inklusive antisemitism och islamofobi i Sverige? Man skulle ha presenterat en rapport i juni 2007, men då är ju Integrationsverket avvecklat. Hur ser ministern på Forum för levande historia? Vilken roll kan man spela, och hur kan man utvecklas?

Nyamko Sabuni! Praktiktiden som minister är över. Det är dags att börja reagera nu. Det är ni som har ansvaret. Vad tänker ni göra i kampen mot främlingsfientligheten, som är ett hot mot dig och dina barn precis som den är ett hot mot mig och mina barn?

Anf. 42 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp):

Fru talman! Det är alltid spännande att debattera med dig, Luciano Astudillo. Å ena sidan för den borgerliga regeringen den politik som hans parti stod och står för och borde ha fört men kanske inte förde. Å

andra sidan kommer den politiken att öka klyftorna. Det blir ibland svårt att förstå vilken riktning vi ska ha när vi gör saker.

Det kanske är en skillnad mellan Luciano Astudillo och mig, mellan Socialdemokraterna och alliansen, på det viset att integration för oss inte är sakpolitik, inte ett sakområde, utan integration är ett perspektiv ungefär som jämställdhet. Hur ska man få verksamheter i vårt samhälle att fungera? Hur ska man få den service som medborgarna har rätt till att fungera för alla oavsett kön, etnisk bakgrund, religiös tillhörighet eller någonting annat? Hur ska man få det att fungera? Det är det som integration handlar om. Det är ingen sakpolitik. Därför vore det konstigt om jag stod här och debatterade med dig och inte nämnde arbete, inte nämnde utbildning, inte nämnde kampen mot diskriminering och inte nämnde tryggheten. Det vore jättekonstigt. Det är klart att jag måste nämna dessa saker.

Jag har tillsammans med de andra statsråden med ansvar för saken lagt grunden för att ta itu med det som jag är övertygad om har gjort Sverigedemokraterna framgångsrika, nämligen bristen på jobb som gör att utanförskapet ökar och fördjupas. Du och din regering är medskyldiga till detta. Barn ska ha rätt till den utbildning som de förtjänar. Jag har under valrörelsen turnerat i utanförskapets områden där det finns skolor där knappt hälften av barnen med invandrarbakgrund lämnar grundskolan med godkända betyg. Det är inget resultat att vara stolt över.

Vi lever i ett land där mänskliga rättigheter varje dag kränks genom att människor diskrimineras. Man kan tala om strukturer hur mycket man vill. Jag går tillbaka till att strukturer skapas av människor, enskilda människor. Vårt beteende dagligen gentemot varandra och i möten med varandra skapar strukturer. För att komma åt denna diskriminering är det viktigt med lagar. Den som diskriminerar ska också straffas. Den som diskrimineras ska betala för det. Det är jätteviktigt. Vi kan därför inte tala om strukturer som om det vore någonting i luften som vi inte kan göra någonting åt. Tillbaka till individer och hur vi som individer bemöter varandra.

När det gäller Integrationsverket kommer den pågående analysen att svara på frågan: Vad gör vi med de funktioner som är viktiga och som vi ska behålla, bland annat det som du talade om, nämligen forskning om dessa frågor? Det är klart att vi ska ta till vara dem. De kanske kommer att läggas under en annan myndighet eller något universitet. De kan också köpas in på olika sätt.

Vi ska fortsätta samla in kunskaper om hur det ser ut med främlingsfientligheten och rasismen i vårt land. Det behöver du inte oroa dig för. Vi lägger ned en myndighet, men vi tar inte bort de viktiga funktionerna. Det är någonting helt annat.

I övrigt skulle jag bara vilja säga att jag som politiker har egna åsikter som jag har framfört i den här riksdagen. Och jag kommer att fortsätta att ha dessa åsikter. Men som statsråd har jag en uppgift att faktiskt genomföra det som alliansen är överens om. Och det är det som jag har talat om för dig i dag. Vi ska se till att det skapas jobb, se till att barn får rätt till god utbildning och se till att det finns trygghet i utanförskapsområdena. Och vi ska föra kampen mot diskriminering. Det lägger grunden för att Sverigedemokraterna inte ska bli stora. Jag hoppas att de ska minska till nästa val 2010. Och jag hoppas att du är med och hjälper till i det arbetet.

Anf. 43 LUCIANO ASTUDILLO (s):

Fru talman! Statsrådet Nyamko Sabuni, integrationsminister och demokratiminister, hoppas att Sverigedemokraterna ska minska. Det är intressant.

Jag förstår att Nyamko Sabuni har svårt att hålla två bollar i luften. När jag säger att ni har tagit över vår integrationspolitik handlar det om att förbättra sfi, att bekämpa diskriminering och att förbättra skolorna i dessa områden. Jag turnerar inte i dessa områden utan jag är verksam där. I Rosengård är jag verksam bland annat i livskunskap för en IV-klass. Jag vet vad jag snackar om.

Men det som jag är kritisk mot är den attack som ni nu är på väg att genomföra mot dem som lever i utanförskap. Ni drar undan jättemycket stöd inom arbetsmarknadspolitiken för dem. Samtidigt sänker ni människors a-kassa. Parallellt med det ska förmögenhetsskatten bort och fastighetsskatten sänkas för dem som har allra mest. Den delen är en perfekt grogrund för Sverigedemokraterna – ökade klyftor och mer utanförskap.

Men fortsatt med vår integrationspolitik. Men jag är rädd för att det inte kommer att räcka. Därför har jag tagit denna debatt med dig, Nyamko. Jag tror att vi har ett ansvar för hur vi förenklar och vilket språk vi använder. Nyamko borde värda sitt språk när det gäller integrationspolitiken. Jag förstår att hon fortfarande har sina åsikter, och det är ju ett bra besked till alla som har drabbats av hennes tuffa retorik.

Men frågan är större än så. Sverige har radikalt förändrats på bara 30 år, och det är klart att många av oss känner en oro och rädsla för vart vi är på väg. Vad är det gemensamma i vårt nya Sverige? Hotas det svenska språkets ställning? Vad innebär det när människor från olika kulturer och med olika erfarenheter och religioner möts? Hur tar vi vara på allt detta? Detta samtal måste vi sätta i gång. Det är ett viktigt samtal att föra. Vi måste skapa ett nytt vi, en ny svenskhet där både du och jag får plats precis som alla andra i den här kammaren.

Anf. 44 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp):

Fru talman! Om vi ska skapa ett nytt vi i vårt land, vilket jag dagligen eftersträvar, är det viktigt, Luciano Astudillo, att diskutera den värdegrund som detta vi ska enas om. För mig är det tydligt. Denna värdegrund bygger på den svenska grundlagen, på de mänskliga rättigheterna och på jämställdhet. Det är det som denna värdegrund bygger på. Och allt som inte inryms inom detta är oacceptabelt. Det är de extrema åsikterna hos Sverigedemokraterna och andra och också traditioner som faktiskt dagligen kränker mänskliga rättigheter. Det är oacceptabelt.

Du får gärna tycka att min retorik är hård. Men jag kommer aldrig att acceptera att människor kränks på grund av traditioner, religioner och kulturer. Nej, det är oacceptabelt. Mänskliga rättigheter är universella. De tar inte hänsyn till religion, tradition eller kultur. Det är precis det som jag talar om. Sedan får du ha egna åsikter om det.

Den här regeringen sänker skatter med 40 miljarder kronor. 75 % av de 40 miljarderna går till att sänka skatter för låg- och medelinkomsttagare. Har en socialdemokratisk regering någonsin sänkt skatter för låginkomsttagare, Luciano Astudillo? Aldrig! Det är mitt svar till dig.

75 % av de 40 miljarderna går alltså till låg- och medelinkomsttagare. Jag hoppas att alla vid första lönen i januari nästa år verkligen tittar i sitt

lönekuvert och då ser att det blir mer pengar över än de hade i januari när ditt parti satt i Regeringskansliet.

Återigen: Människor vill inte ha ersättningar av olika slag eller bidrag. Människor vill ha *jobb*, och det är det som den här regeringen jobbar för.

Friska vuxna människor som vill och kan jobba ska också arbeta. Det misslyckades Socialdemokraterna med. Vi kommer inte att misslyckas med det.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2006/07:36
8 december

Svar på
interpellationer

7 § Svar på interpellation 2006/07:106 om konsumtionsfrid

Anf. 45 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp):

Fru talman! Egon Frid har frågat mig hur jag avser att verka för att stärka privatpersoners rätt att själva välja om de vill ta emot telefonsamtal i marknadsföringssyfte i sina hem. Han har även frågat hur jag i övrigt avser att verka för att privatpersoner ska ha rätt att själva välja om de vill ta emot reklam eller inte. Egon Frid har slutligen frågat mig hur jag avser att verka för att tydliggöra att termen ”sammanslagning” inte innefattar information i marknadsföringssyfte.

Som konsument uppmanas man dagligen att göra val som kan förbättra privatekonomin. Vi får inte glömma bort att det finns de som önskar få reklam hem i brevlådan och som inte har något emot att bli kontaktade av en telefonsäljare för att ta del av erbjudanden som för den enskilde kan vara förmånliga. Enligt min mening har vi i dag ett bra regelsystem som anger hur näringsidkare får använda sig av marknadsföring riktad till privatpersoner. Förutom lagstiftning har branschen tagit fram självregleringsåtgärder för att se till att marknadsföring inte sker på ett otillbörligt sätt och se till att den enskildes önskemål respekteras när det gäller att ta emot reklam i sitt eget hem.

När det gäller telefonsäljning finns det regler i distans- och hemförsäljningslagen (2005:59) som anger vilka informationskrav som gäller vid bland annat telefonsäljning, och i marknadsföringslagen (1995:450) finns det regler som innebär att telefonsäljning inte får ske om man tydligt motsatt sig detta. Ett bra sätt att undvika att bli uppringd i marknadsföringssyfte är att anmäla sig till Nix-Telefon. Nix-Telefon inrättades 1999 och drivs av Föreningen Nix-Telefon. Genom att gratis anmäla sitt telefonnummer till Nix-Telefon kan privatpersoner göra känt att de inte vill få samtal i försäljnings-, marknadsförings- eller insamlings- syfte. Information om hur man anmäler sig till Nix-Telefon finns bland annat hos Konsumentverket och hos konsumentvägledarna i kommunerna och nämns ofta i medierna.

I slutet av år 2005 gjorde bland annat Konsumentverket den tidigare regeringen uppmärksam på att det förekom vissa problem när det gäller telefonsäljning, vilken därför tillsatte en utredning för att se över om konsumentskyddet kan stärkas vid telefonsäljning (dir. Jo2006:69). I uppdraget ingår också att se över om Nix-Telefon fungerar tillfredsställande. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag den 15 januari 2007. Jag vill invänta betänkandet innan jag beslutar mig för vilka eventuella åt-

gärder som kan vara aktuella för att komma till rätta med de problem som finns för konsumenterna på detta område.

När det gäller direktadresserad reklam till hushåll kan man redan i dag som privatperson välja om man vill ta emot reklam eller inte genom att registrera sig i spärregistret Nixadressat som startade år 1997. Nixadressat har byggts upp och finansieras av branschorganisationen Swedma, Swedish Direct Marketing Association. Genom att registrera sig där kan en konsument göra känt att han eller hon motsätter sig att få adresserade meddelanden per post i marknadsföringssyfte. Man kan också göra en direktreklamspärr hos Statens person- och adressregister, SPAR. Spärren innebär att uppgifter om den registrerade inte får behandlas vid urvalsdragningar för direktreklam.

Privatpersoner har i dag en möjlighet att välja om de vill ta emot oadresserad direktreklam eller inte. Posten och Konsumentverket har träffat en överenskommelse om distribution av så kallad gruppreklam, och av den överenskommelsen följer att Posten inte delar ut oadresserad kommersiell gruppreklam till hushåll som genom ett anslag på dörren eller på annat sätt klargjort att de inte önskar få sådan reklam.

Gränsdragningen mellan samhällsinformation och information i marknadsföringssyfte har preciserats både i förarbetena till marknadsföringslagen och i rättspraxis. Rättsläget är att marknadsföringslagen är tillämplig om informationen lämnats i kommersiell verksamhet och i kommersiellt syfte och har rent kommersiella förhållanden till föremål – bland annat Marknadsdomstolens dom MD 2006:15. Det innebär att information från politiska partier och olika ideella föreningar inte klassificeras som marknadsföring och därför kan delas ut till hushållen. Samma sak gäller för så kallade gratistidningar med ett redaktionellt innehåll – sådana anses också utgöra samhällsinformation. Denna tydliga gränsdragning mellan grundlagsskyddad information och marknadsföring gör att samhällsinformation i normala fall inte bör kunna sammanblandas med information som lämnas i marknadsföringssyfte.

Anf. 46 EGON FRID (v):

Fru talman! Först vill jag tacka statsrådet och tillika konsumentministern för svaret.

Mitt under den julrusch som pågår som bäst vill jag lyfta fram diskussionen om reklam. Dagens samhälle bygger till stor del på att vi som privatpersoner konsumerar. Konsumtionen kan ibland få mycket negativa konsekvenser för människor som lockas att handla på kredit till ockerräntor.

Men marknaden tar inget ansvar för de människor som drar på sig livslånga skulder genom att överkonsumera. Tvärtom vill marknaden få oss att konsumera ännu mer genom en allt aggressivare marknadsföring.

Dagligen utsätts vi för en störtflod av reklam i alla sammanhang och i princip överallt. Många människor har svårt att värja sig från denna störtflod av reklam, inte minst från den reklam som väller in i den egna brevlådan eller via telefon.

De borgerliga partierna har för vana att kritisera oss i Vänsterpartiet för att vilja styra människor och begränsa valfriheten. Men individens valfrihet i konsumtionssamhället kan starkt ifrågasättas. I dag kan man

som privatperson inte ens välja att slippa utsättas för direktreklam i sitt eget hem. Vad är det för valfrihet?

Är det valfrihet när telefon- och dörrförsäljare kränger varor till förståndshandikappade och äldre – varor som de inte har behov av?

På ett LSS-boende i Malmö till exempel berättar personalen om att de har boende som fått elen urkopplad därför att någon telefonförsäljare övertalat dem att byta elbolag trots att de boende har gratis el.

Andra har sagt ja till att köpa varor som de sedan har slängt bort därför att de aldrig ville ha dem. När sakerna är bortkastade går det inte att hävda den ångerrätt under 14 dagar som konsumenter har enligt distans- och hemförsäljningslagen.

Det kan vara svårt för många människor, inte bara för förståndshandikappade och äldre, att på telefon förstå innebörden av ett köpeavtal. Distans- och hemförsäljningslagen skyddar inte någon mot att ingå själva avtalet.

Visst finns möjligheten att till det så kallade Nixregistret anmäla att man inte vill ta emot samtal i marknadsföringssyfte. Men bara samtal till fasta abonnemang kan spärras.

Personligen trodde jag att jag hade anmält mig till Nixregistret. Men när jag fortsatt fick påringningar visade det sig att det krävs mer än ett vanligt telefonsamtal för att anmäla sig till registret. Spärren måste bekräftas tidigast inom 24 timmar efter första samtalet. Dessutom gäller inte spärren förrän efter tre månader trots att Nixregistret löpande uppdateras. Marknadsföraren behöver nämligen bara kontrollera vilka nummer som finns i registret var tredje månad.

Det är med andra ord ganska krångligt för en vanlig konsument att ha med Nixregistret att göra. Varför inte skapa ett Jappregister i stället? Där skulle de personer som vill ta emot samtal från telefonförsäljare registrera sig.

Statsrådet nämner i sitt svar på min fråga att vi inte får glömma bort att det faktiskt finns människor som önskar ta emot samtal med bra erbjudanden, så ett Jappregister vore väl att ta ett steg i riktning mot ökad valfrihet?

Svårare är det att komma till rätta med att vissa företag ringer trots att en konsument valt att registrera sig i Nixregistret.

De här företagen struntar fullkomligt i om det strider mot god sed eller marknadsföringslagen att ringa upp registrerade nummer. Vad tänker statsrådet och regeringen göra åt detta?

Anf. 47 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp):

Fru talman! Jag inser också de problem som Egon beskriver. Återigen är den tillsatta utredningen just till för att se över hur stora problemen är och på vilket sätt vi kan lösa dem.

De här lagarna är inom EU väldigt mycket gemensamma. Egon Frid talar om ångerrätten i distans- och hemförsäljningslagen. Det är ett arbete som nu är på gång, och beslut kommer att fattas. Jag kan erkänna att Sverige lite var emot detta med ångerrätten eftersom vi till exempel har rätt till förtidsbetalning vid lån. Men eftersom alla andra i unionen var måna om det har vi gått med på att det ska finnas en ångerrätt, så det är en lag som är på gång och som kommer att vara till hjälp för många människor.

Jag tror och anser att det är långtgående att spärra alla telefoner. Jag menar att det är bättre att alla de hushåll som behöver och vill spärra sina telefoner. För dem som har problem med ekonomin och konsumtionen har vi ju konsumentvägledaren i kommunen som kan vara till hjälp med att ge tips om hur man ska gå till väga. Jag inser att de här problemen finns, men vi får avvakta vad utredningen kommer fram till för att veta exakt hur vi ska förbättra för olika människor och hushåll.

Jag är också medveten om att Nix-Telefon bara gäller fast telefoni och inte mobiltelefoner. I dagsläget är det inte så vanligt förekommande att man blir uppringd på mobilen i försäljningssyfte. Men jag kan tänka mig att när fler och fler bara äger en mobil och inte har fast telefoni kommer marknaden antagligen att söka sätt för att hitta oss på mobiltelefoner. Vi får följa den utvecklingen och se vad vi kan göra åt den. Men i dag är det ju så dyrt att ringa till mobiltelefoner att företagen inte ringer till mobiltelefoner för den typen av syfte. Jag kan tänka mig att man startar ett Nixregister – det kanske redan har startats – också för mobilabonnemang. Jag tror att det kommer att finnas krafter också på marknaden som kommer att reglera detta beroende på att problemen accelererar. Men just nu finns det inga stora problem när det gäller försäljning via mobiltelefoner.

Anf. 48 EGON FRID (v):

Fru talman! Så här i juletid, när många önskar få både julfrid och konsumentfrid, är detta en angelägen fråga.

Jag ska informera statsrådet och konsumentministern om att denna interpellation – jag har också väckt en motion i samma ärende här i riksdagen – föranletts av den fråga som jag har fått flest samtal, påringningar och brev om från människor i landet. De känner sig kränkta på grund av att spelreglerna på den här marknaden uppenbarligen inte fungerar, att ingångna avtal och branschregler inte följs.

Den aggressiva marknadsföring som vi har i dagens konsumtionssamhälle, som riktas direkt till invånare i deras egna hem, har helt uppenbart gått över gränsen. Det är naturligtvis jätteviktigt att konsumentministern bevakar utvecklingen av konsumentvägledare i landet. Vi i Vänsterpartiet driver att vi ska ha obligatoriska konsumentvägledare i våra kommuner. De är ett oerhört viktigt stöd för utsatta konsumenter när det gäller att få hjälp mot de aggressiva marknadsföringsfirmorna.

Jag kan också informera ministern om att redan nu har marketingföretagen börjat övergå till att ringa direkt till mobiltelefonerna. Det vore därför bra om ministern såg till att man i översynen av Nixregistret också tar med vilka möjligheter det finns att spärra mobiltelefoner.

Den här interpellationen och frågan handlar mycket om reglerna på marknaden för marketingföretagen, och vi vet att det är många yngre, arbetslösa människor som blir hänvisade till att ta den här typen av jobb. Det är naturligtvis extra tråkigt för den gruppen av människor som utifrån denna typ av inriktning på jobb måste störa människor i deras hem vid tider då man vill vara ifred och slippa bli uppringd. Man vill inte känna sig pressad att ta emot de erbjudanden som de här företagen säljer in.

Nu när det har skapats en ny marknad, en ny möjlighet för många människor att få jobb, vore det bra om vi också hade marknadsregler och spelregler som faktiskt accepteras av parterna. Det får inte bli så att de aggressiva marknadsföringsföretagen, så fort vi försöker åstadkomma en marknadsreglering, hela tiden hittar möjligheter att överskrida gränserna när det gäller att komma åt människor som ska ingå avtal eller handla varor utan möjlighet att freda och skydda sig från att göra det. Det är skillnad om det är människor som går ut på Drottninggatan i Stockholm och aktivt tar del av julhandeln. Men människor som är utsatta, som uppenbarligen vill avstå från att handla, ska inte behöva känna sig tvingade att göra det därför att man blir pressad i ojämlika förhållanden. Här måste ministern se till att vi får marknadsregler som faktiskt följs.

Anf. 49 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp):

Fru talman! Jag delar Egon Frids oro. Egon Frid har helt rätt i att vi måste se till att ha konsumentlagar som verkligen är till skydd för konsumenter.

Det pågår ett arbete inom EU för att få gemensamma lagar. För konsumenten ska det inte spela någon roll i vilket EU-land man handlar. Skyddet ska vara starkt. Det arbetet är vi stolta över, och vi har lyckats påverka mycket i vår riktning, för Sverige är ändå bäst i EU på detta område. Jag skulle önska att vi hade flera och starkare konsumentorganisationer, vilket vi saknar, men på lagområdet är vi duktiga. Där har vi lyckats övertyga EU att gå i vår riktning, så att de lagar som man nu planerar att anta inom EU kommer att vara bra och skyddande för konsumenter.

När det gäller Nix-Telefon för mobiler måste vi följa den utveckling som pågår. Jag är övertygad om att det kommer en sådan service när problemen blir påtagliga.

Jag håller också med om att det är svårigheter med Nix-Telefon. Som du själv nämnde tar det tre månader innan man registreras, och då hinner företagen ringa. Efter tre år måste man bekräfta att man vill vara kvar i registret. Glömmer man det öppnas linjen igen.

Det finns alltid oseriösa företag, men jag tror att det är viktigt för marknaden att jobba med frågan och se till att de oseriösa företagen rensas bort. Det finns anledning att följa detta, och det kommer jag också att göra.

Till sist vill jag säga något om obligatoriska kommunala konsumentvägledare. Jag tror inte riktigt på den tanken. Den dagen vi fattar ett sådant beslut i riksdagen kommer det att betyda att vi måste reglera hur varje kommun ska jobba med dessa frågor. Jag tror att behoven i varje kommun varierar, och därför är det bra med den frihet som dagens konsumentvägledare har. Däremot kan jag se att det eventuellt kan behövas en översyn av vad det är konsumenterna behöver och vad vi från Regeringskansliet i så fall kan göra för att på olika sätt underlätta för kommunerna. Det kanske inte alltid handlar om just en obligatorisk konsumentvägledare, men det kan antagligen finnas andra behov. En sådan översyn kan komma att behövas – det håller jag med om. Men jag håller inte med om behovet av obligatoriska konsumentvägledare.

Jag delar din oro, och vi får fortsätta att följa denna process. Jag är övertygad om att vi kommer att hitta ytterligare sätt och metoder, om det behövs, för att skydda de konsumenter som i dag är utsatta.

Anf. 50 EGON FRID (v):

Fru talman! Det är ändå uppenbart att branschens egna åtgärder på det här området inte har varit tillräckliga. Vi kan ta som exempel hur svårt det har varit för branschen att klara av att sköta sig när det gäller vad som är samhällsinformation och vad som är reklam i gratistidningarna. Det är en speciell fråga där många konsumenter har vittnat om att de inte respekteras.

Det handlar väl ändå om att se över marknadsföringslagen så att den förses med viten som är av sådan grad att de oseriösa företagen verkligen med hjälp av den tvingas att följa marknadsföringslagen och av branschen fastställda regler för vad som är samhällsinformation och vad som är reklam.

Statsrådet menar i sitt svar att gränsdragningen mellan vad som är samhällsinformation och vad som är reklam redan är solklar. Men problemet är gratistidningarna, där andelen redaktionellt material är ganska liten i förhållande till antalet annonser. Är det inte lämpligt att tydliggöra vad som är samhällsinformation? Den ska handla just om sådan och inte om reklam. Borde inte privatpersoner i valfrihetens namn kunna få avgöra vad de vill ha i sina brevlådor?

Jag vet att Marknadsdomstolen i flera avseenden ansett att reklam som lätt riskerar att förväxlas med redaktionellt material är otillbörlig och strider mot marknadsföringslagen. Är det inte rimligt att statsrådet och konsumentministern arbetar för att hjälpa privatpersoner och konsumenter att slippa reklam i sina brevlådor oavsett om den är otillbörlig eller inte?

Anf. 51 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp):

Fru talman! Vi får inte glömma att många av de här tidningarna, även kommersiella gratistidningar, faktiskt överlever just på grund av att de säljer annonsplatser i tidningarna. Det vore felaktigt, menar jag, att undanhålla medborgarna relevant samhällsinformation bara för att det i tidningen förekommer reklam.

Den övervägning jag gör är att det är mer rätt att få denna samhällsinformation än att man i denna tidning eventuellt råkar läsa reklam av olika slag.

Jag kommer att jobba för att se till att vi kommer att fortsätta att ha ett starkt skydd för konsumenterna, följa utvecklingen på marknaden, speciellt den tekniska utvecklingen, för att se om konsumenter exponeras på ett helt annat sätt än vad vi i dag känner till och om det då behövs stöd och lagändringar. Men gränsen mellan samhällsinformation och reklam tror jag är så väldigt tydlig att jag inte ser att det just nu finns något som man behöver ändra i lagen. Det är tydligt. Följer marknaden det menar jag att lagen är bra som den är.

Överläggningen var härmed avslutad.

Anf. 52 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp):

Fru talman! Helene Petersson har frågat mig hur regeringens satsning på romer ska finansieras.

Såsom Helene Petersson har noterat håller regeringen fast vid den förra regeringens beslut att inrätta en delegation för romska frågor. Denna delegation ska vara nationellt pådrivande i arbetet med att förbättra romers situation i Sverige.

Att hålla fast vid beslutet om att inrätta en delegation för romska frågor är en viktig markering från regeringen att det behövs fortsatta kraftanstängningar för att komma till rätta med de problem som berör många romers vardag i det svenska samhället. Jag ska se till att delegationens arbete sätts i gång så snart som möjligt. Delegationen ska givetvis finansieras, och bland annat kan vissa insatser finansieras via sakanslaget 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter.

Delegationen ska ha i uppdrag att utreda romers situation i Sverige genom att inhämta, sammanställa, analysera och redovisa erfarenheter och kunskap som finns på området. Det finns redan kvalificerat utredningsarbete och kompetens på området, men jag anser att det är angeläget att få en samlad bild av en komplex situation för att möjliggöra en positiv utveckling. Delegationen ska också lämna förslag på hur romers livsvillkor i samhället ska kunna förbättras. Vi vet också att det i många kommuner finns ett stort behov av stöd och en stark efterfrågan på kunskap för att förbättra romers situation på orten. Delegationen har därför ett väsentligt uppdrag i att främja och stödja kommunala initiativ på området samt uppmuntra kunskapsutbyte.

Dessutom är andra åtgärder aktuella, och det är naturligtvis så att regeringen kommer att tillförsäkra att de åtgärder som beslutas har en finansiering.

Jag har för avsikt att föra en dialog med romska representanter om de ytterligare behov som finns. Redan i början av nästa år håller jag ett samrådsmöte med representanter från de nationella minoriteternas organisationer, däribland romska organisationer. Jag kommer också att bjuda in romska företrädare till ett enskilt möte vid ett senare tillfälle under våren.

Anf. 53 HELENE PETERSSON i Stockaryd (s):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret.

Frågan om de nationella minoriteterna och mänskliga rättigheter var en av KU:s stora frågor förra året. Dels presenterade regeringen sin andra nationella handlingsplan för mänskliga rättigheter, dels gjorde KU självt en uppföljning om de nationella minoriteterna och minoritetsspråken. Man tog hjälp av riksdagens utredningstjänst och forskare från bland annat Stockholms och Luleås universitet. Rapporterna utgjorde ett underlag för det seminarium som utskottet höll innan sommaruppehållet.

Samstämmigt är slutsatsen från alla rapporterna samt från Europarådet och regeringens tidigare uppföljning att det behövs statliga åtgärder för att komma till rätta med de problem som romerna har i Sverige. Ombudsmannen för etnisk diskriminering säger att den diskriminerande

Svar på
interpellationer

lagstiftningen är borta i dag i Sverige, men förhållningssätt med seglivade fördomar om och negativa attityder till romer lever vidare i allra högsta grad.

Rapporterna visar också att det finns mycket begränsad kunskap om romernas livsvillkor i majoritetssamhället, och kunskaper om historien och bakomliggande orsaker är mycket bristfälliga.

Den tidigare regeringen har startat en mängd åtgärder för att öka kunskapen om och underlätta för den romska minoriteten. Bland annat har Ombudsmannen för etnisk diskriminering fått fortsatt uppdrag att arbeta med åtgärder för att motverka diskriminering. Forum för levande historia har fått i uppdrag att jobba med utbildningsinsatser. Skolverket har fått ett fördjupat uppdrag när det gäller de romska barnens situation i den svenska skolan. Socialstyrelsen har ett uppdrag att arbeta med frågor inom deras ansvarsområde. Bland annat har de gjort en studie om tvångsomhändertagande av romska barn.

I den nationella handlingsplanen för 2006–2009 redovisade vår förra regering ett antal åtgärder för och med romer. Det gäller att motverka diskrimineringen på alla områden och skapa kunskap hos kommuner och myndigheter. Arbetet har skett i samarbete med Romska rådet, som upphör den 31 december 2006 men ska, som ministern också sade, övergå i en delegation om att utreda romers situation och stödja kommunala projekt, söka information och öka samarbete mellan kommuner och myndigheter. Uppdraget för delegationen kommer att vara slut 2009. Att ta beslut om denna delegation var ett av den avgående regeringens sista beslut. Den förra regeringen hade för avsikt att ta ett samlat grepp för att driva på utvecklingen för att förbättra situationen för den romska befolkningen. Jag är glad att höra att statsrådet kommer att fortsätta detta arbete.

I vårpropositionen ökades anslaget med 1 miljon kronor för att bland annat dessa åtgärder skulle kunna genomföras. Den nya regeringen har flyttat över ytterligare 900 000 i tilläggsbudget 2 från ett annat anslag till detta område. Det är mycket glädjande.

Men det finns fortfarande pengar för 2006, och vi har inte många dagar kvar av detta år. Ministern vet att ett anslag som huvudregel inte förs över till kommande år. I budgetpropositionen för 2007 ligger anslaget för åtgärder för nationella minoriteter på ungefär samma nivå som för 2006, utan de extra pengarna. Anslaget verkar ligga kvar där även för 2008 och 2009. Har ministern fått garanti för att de pengar som både den förra och den nuvarande regeringen har avsatt för att bland annat ge delegationen möjlighet att komma i gång med sitt arbete och arbeta med de saker som man har fått i uppdrag kommer att lyftas över som ett anslagssparande?

Det är mycket viktigt att det finns resurser för att delegationen ska komma i gång med sitt arbete och för att de andra åtgärderna också ska kunna fortsätta.

Anf. 54 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp):

Fru talman! Som Helene Petersson nämner kommer vi att fortsätta med alla de olika reformerna och aktiviteterna. Jag är glad att vi finner varandra på den punkten. Delegationen kommer att finansieras, som jag sade tidigare.

Det är ovanligt, som du säger, att man för över pengar från det ena året till det andra. Jag kan inte här ge dig beskedet att så blir det, men jag kan ge dig beskedet: Ja, så jobbar jag.

Jag jobbar för att de 700 000 som blir kvar ska flyttas över till nästa år, och jag har stora förhoppningar om att det ska bli så eftersom just romernas situation är så exceptionellt viktig för oss att följa och göra något åt. Därför hoppas jag att vi ska kunna få dispens för att faktiskt göra något som är mycket ovanligt. Å andra sidan är ju också den diskriminering och utsatthet som romerna drabbas av i vårt land väldigt ovanligt i förhållande till andra folkgrupper. Det är mitt svar. Jag jobbar på det men kan i dag inte ge något svar på det du frågar om. Som du vet är det ovanligt, men vi får se vad resultatet blir.

Anf. 55 HELENE PETERSSON i Stockaryd (s):

Herr talman! Det är just därför jag ställer denna fråga. Ekonomi och finansiering i all ära – det är ju saken och dess framgång som är det absolut viktigaste. Men jag vet också hur oerhört viktigt det är att just de här sakerna får resurser.

Att delegationen kom i gång med att jobba är jätteviktigt, men det fanns också en informell grupp som arbetade tillsammans med de romska kvinnorna. Den gruppen har också funnits ett antal år och betytt väldigt mycket för dessa kvinnor. Kvinnorna började bland annat ta mer plats i Romska rådet. De fanns med i en delegation för mänskliga rättigheter. Gruppen har också varit ansvarig för seminarier där man har diskuterat utbildningens betydelse, inte bara i Stockholm utan också i Luleå, Malmö och Göteborg.

Att möta de här romska kvinnorna och diskutera deras problem och möjligheter utifrån just deras sätt att se på det, deras kulturtradition, är en jättestor och viktig del. Har ministern för avsikt att låta den här gruppen arbeta vidare? Jag hoppas innerligt det. Jag tror att vi kan mötas i denna del. Jag tror inte att vi kämpar emot varandra här. Jag vill förstärka denna bit, och jag är glad att i så fall kunna jobba tillsammans med ministern för att ta de här frågorna vidare.

Vid KU:s seminarium i mars i år betonade också representanter för Riksförbundet för romer i Europa och Romskt kulturcentrum vikten av det romska språket, som i sig består av 62 olika dialekter. Det är inte lätt att få rätt modersmålsundervisning eller vård för de äldre när det är stora skillnader på både hemspråk och kultur beroende på om det är svenska romer eller utomnordiska romer. Romani är ju egentligen inte något skriftspråk från början, och det är också en komplikation. Här gäller det att lägga kraft på språkstudier, ge tolkutbildning, se till att det finns läromedel, att litteratur översätts och att det finns lärare. Framför allt är det just bristen på läromedel och lärare som är ett stort problem.

SVT och UR har också i sitt sändningstillstånd ett uppdrag att sända på minoritetsspråk. Romskt kulturcentrum arbetar med frågor så gott de kan men har ett jättestort behov av ett ekonomiskt stöd.

Här finns alltså hur mycket som helst att göra, ministern. Men det fordras pengar, och ska regeringen leva upp till sina intentioner räcker inte det ordinarie anslaget. Ministern säger att bland annat kan vissa insatser finansieras via sakanslaget. Det gjorde mig lite nyfiken. Vad finns det för andra anslag och möjligheter att kunna använda? Och fanns

det någon speciell tanke med att ungefär 14 dagar före årsskiftet flytta över pengar till ett anslag där man inte vet om man får använda dem till nästa år?

Anf. 56 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp):

Herr talman! Det är så, som Helene Petersson säger, att delegationen är nytillsatt. Vi måste räkna ut vad den kan komma att behöva kosta. Det är också delegationen som kommer att få i ansvar att undersöka, analysera och lägga fram förslag om vad som behöver göras. Det betyder att jag måste ge delegationen chansen att faktiskt göra det också, så jag kan inte redan i dag säga exakt allt som behöver göras och exakt hur mycket det kommer att kosta.

När det gäller språkvård är det däremot redan bestämt. Vi har insett att språkvård och romani chib är eftersatt. Därför har vi sett till att Institutet för språk och folkminnen har fått extra medel för att just fokusera på romani chib och den språkvården.

När det gäller kvinnorna är det så att eftersom den här delegationen tillsätts kan jag i dag inte tala om huruvida just denna form, med möten med kvinnorna, kommer att fortsätta. Jag menar att det också är en sak för delegationen att ha med i samtalen om hur vi fortsätter detta arbete. Innan delegationen är tillsatt, och innan jag har lagt fram riktlinjer med ordföranden och övriga ledamöter i gruppen, vill jag inte säga för mycket, för jag vill inte låsa dem för mycket. Jag tror att detta är något som vi måste göra gemensamt.

Men jag håller med dig om problembeskrivningen. Jag håller med dig om vikten av att vi gör något på detta område. Jag är övertygad om att vi kommer att jobba tillsammans i de här frågorna. Det kommer inte att vara någon kamp, utan tvärtom tror jag att det kommer att bli fråga om befruktning oss emellan när det gäller vad som behöver göras och kan göras. Det ser jag fram emot.

Anf. 57 HELENE PETERSSON i Stockaryd (s):

Herr talman! Det blir mycket diskussion om ekonomi från min sida, men jag kan inte släppa det. Varenda krona är så oerhört betydelsefull här. Man diskuterar att det är kommunerna som eftersträvar hjälp och stöd. De ska få hjälp och stöd. Jag har en liten farhåga: Kommer ministern också att bolla över kostnader på kommunerna?

När man tittar på er budget nu finns det många små anslag, lite pengar, som har dragits tillbaka, inte har förlängts eller inte har lagts på. Det är anslag som främjar demokrati och anslag som främjar forskning på specialområden där också romerna är med. Jag kan tänka mig att det gäller arbetslivsforskning, för arbete är ju den diskrimineringsbit som romerna har allra svårast för i dag. Det gäller också bostäder, diskriminering där och skolutbildning. Det rör sig också om pengar som främjar bred debatt och upplysning. Tyvärr är det sådana pengar som budgetpositionen från statsrådets regering har dragit tillbaka.

Det är det som gör mig orolig här. En partikamrat till ministern sade i denna kammare för ett halvår sedan ungefär, efter ett inlägg om samhällets insatser för romer, att det också behövs en stabilitet i det ekonomiska stödet och i stödet till utbildning för romer. Jag hoppas verkligen

att statsrådet vinner gehör från Finansdepartementet i det här. Det är kanske inte så lätt.

Vår förra regering fick också ett positivt gensvar från romerna om delegationen. Jag vill därför än en gång säga att jag är glad att den kommer i gång. Men jobba för den här kvinnogruppen, ministern! Gör det, för det är en helt annan formdiskussion, och det finns ett helt annat behov i den gruppen. Den är inte motsatt till delegationen och hur den ska jobba, men här var de romska kvinnorna väldigt engagerade. Låt inte det engagemanget sluta, utan låt det leva vidare och jobba med det.

Anf. 58 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp):

Herr talman! Jag är ju inte bara minister för minoritetsfrågorna. Jag är också jämställdhetsminister. Du kan känna dig övertygad, Helene, om att den aspekten, det perspektivet, också finns med i det här arbetet. Romska kvinnors situation kommer inte alls på något sätt att bli eftersatt, utan vi kommer tvärtom att jobba intensivt med den.

Jag är också övertygad om att deras kraft, deras delaktighet och medverkan är viktig. Det är A och O för att komma till rätta med många andra problem som romer utsätts för, framför allt barnens situation när det gäller utbildning och så vidare. Vi kommer att ta tag i detta också, men återigen: Jag vill ge delegationen chansen att föra de samtalen med mig innan jag låser fast den vid vissa saker.

Sedan är det så att jag har varit statsråd i åtta veckor, två månader. Man kan inte ha färdiga svar på allt efter så kort tid. Jag måste få återkomma till hur vi lägger upp arbetet. Det vi är överens om är att det är en viktig fråga, en angelägen målgrupp, och att man måste göra något åt detta. Det kommer vi också att göra.

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Proposition

2006/07:24 till konstitutionsutskottet

Skrivelse

2006/07:18 till justitieutskottet

Motion

2006/07:So2 till socialutskottet

10 § Förnyad bordläggning

Föredrogs och bordlades åter

Försvarsutskottets betänkande 2006/07:FöU1

Socialförsäkringsutskottets betänkanden 2006/07:SfU2 och SfU4

Trafikutskottets betänkande 2006/07:TU1

11 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Skatteutskottets betänkande
2006/07:SkU8 Ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) m.m.

12 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 8 december

2006/07:144 Skolans läroböcker

av *Rossana Dinamarca* (v)
till statsrådet Jan Björklund (fp)

2006/07:145 Förbud mot fosfater i tvätt- och rengöringsmedel

av *Charline Pålsson Ahlgren* (kd)
till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2006/07:146 Föräldraförsäkringens utformning

av *Maria Kornevik Jakobsson* (c)
till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2006/07:147 Växtförädlingens framtid i Sverige

av *Lennart Pettersson* (c)
till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

2006/07:148 Åtgärder mot import av illegalt avverkat timmer

av *Per Bolund* (mp)
till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 12 december.

13 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 8 december

2006/07:315 Handläggningstider vid länsrätterna

av *Yilmaz Kerimo* (s)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:316 Äldres mobilitet och trafiksäkerheten

av *Kerstin Engle* (s)
till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2006/07:317 Stöd till anhörigvård

av *Rosita Runegrund* (kd)
till statsrådet Maria Larsson (kd)

2006/07:318 Afrikas horn

av *Carina Hägg* (s)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:319 Genderhandläggare på ambassader

av *Carina Hägg* (s)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:320 Massgrav i Turkiet

av *Cecilia Wikström i Uppsala* (fp)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:321 Undersökningskommissionen för övergreppen i Andizjan, Uzbekistan

av *Hans Linde* (v)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2006/07:322 Beslutsfattande på området rättsliga och inrikes frågor

av *Lena Olsson* (v)
till statsrådet Cecilia Malmström (fp)

2006/07:323 Förändrade vapenexportregler

av *Peter Rådberg* (mp)
till statsrådet Sten Tolgfors (m)

2006/07:324 Åldergränser för läkare

av *Cecilia Widegren* (m)
till socialminister Göran Hägglund (kd)

2006/07:325 Ersättningsetableringarnas framtid

av *Cecilia Widegren* (m)
till socialminister Göran Hägglund (kd)

2006/07:326 Centralisering av tingsrätten i Västmanland

av *Jörgen Johansson* (c)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2006/07:327 Nedläggningshotade myndigheter som bedriver forskning

av *Luciano Astudillo* (s)
till statsrådet Sven Otto Littorin (m)

2006/07:328 Transportbidraget

av *Karin Åström* (s)
till näringsminister Maud Olofsson (c)

2006/07:329 Statsministerns syn på ägandet i Scania

av *Fredrik Olovsson* (s)
till statsminister Fredrik Reinfeldt (m)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 12 december.

Prot. 2006/07:36
8 december

14 § Kammaren åtskildes kl. 11.58.

Förhandlingarna leddes
av förste vice talmannen från sammanträdet början till och med 5 §
anf. 30 (delvis),
av andre vice talmannen därefter till och med 8 § anf. 54 (delvis) och
av förste vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

PER PERSSON

/Eva-Lena Ekman

1 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	1
2 § Svar på interpellation 2006/07:94 om planerad omorganisation av rättsväsendet i Gävleborg	2
Anf. 1 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	2
Anf. 2 SVEN BERGSTRÖM (c).....	2
Anf. 3 MARGARETA B KJELLIN (m)	4
Anf. 4 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	4
Anf. 5 SVEN BERGSTRÖM (c).....	5
Anf. 6 MARGARETA B KJELLIN (m)	6
Anf. 7 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	7
Anf. 8 SVEN BERGSTRÖM (c).....	8
Anf. 9 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	9
3 § Svar på interpellation 2006/07:96 om polisutbildning i förändring.....	9
Anf. 10 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	9
Anf. 11 YVONNE ANDERSSON (kd).....	10
Anf. 12 HELENA BOUVENG (m).....	10
Anf. 13 THOMAS BODSTRÖM (s).....	11
Anf. 14 LENA OLSSON (v)	12
Anf. 15 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	13
Anf. 16 YVONNE ANDERSSON (kd).....	14
Anf. 17 THOMAS BODSTRÖM (s).....	15
Anf. 18 LENA OLSSON (v)	16
Anf. 19 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	16
Anf. 20 YVONNE ANDERSSON (kd).....	17
4 § Svar på interpellation 2006/07:121 om regeringens åtgärder mot barnsexturism	17
Anf. 21 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	17
Anf. 22 LENA OLSSON (v).....	18
Anf. 23 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	19
Anf. 24 LENA OLSSON (v).....	20
Anf. 25 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	20
Anf. 26 LENA OLSSON (v).....	22
Anf. 27 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	22
5 § Svar på interpellation 2006/07:101 om försvagande av Sveriges konkurrenskraft.....	23
Anf. 28 Statsrådet STEN TOLGFORS (m).....	23
Anf. 29 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	24
Anf. 30 MARIE WEIBULL KORNIAS (m).....	25
Anf. 31 THOMAS ÖSTROS (s).....	25
Anf. 32 Statsrådet STEN TOLGFORS (m).....	27
Anf. 33 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	28
Anf. 34 THOMAS ÖSTROS (s).....	29
Anf. 35 Statsrådet STEN TOLGFORS (m).....	29
Anf. 36 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	30

Anf. 37 Statsrådet STEN TOLGFORS (m).....	31
6 § Svar på interpellation 2006/07:89 om Sverigedemokraternas framgång	32
Anf. 38 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp)	32
Anf. 39 LUCIANO ASTUDILLO (s)	33
Anf. 40 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp)	34
Anf. 41 LUCIANO ASTUDILLO (s)	35
Anf. 42 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp)	36
Anf. 43 LUCIANO ASTUDILLO (s)	38
Anf. 44 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp)	38
7 § Svar på interpellation 2006/07:106 om konsumtionsfrid	39
Anf. 45 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp)	39
Anf. 46 EGON FRID (v).....	40
Anf. 47 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp)	41
Anf. 48 EGON FRID (v).....	42
Anf. 49 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp)	43
Anf. 50 EGON FRID (v).....	44
Anf. 51 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp)	44
8 § Svar på interpellation 2006/07:112 om regeringens satsning på romer	45
Anf. 52 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp)	45
Anf. 53 HELENE PETERSSON i Stockaryd (s)	45
Anf. 54 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp)	46
Anf. 55 HELENE PETERSSON i Stockaryd (s)	47
Anf. 56 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp)	48
Anf. 57 HELENE PETERSSON i Stockaryd (s)	48
Anf. 58 Statsrådet NYAMKO SABUNI (fp)	49
9 § Hänvisning av ärenden till utskott	49
10 § Förnyad bordläggning.....	49
11 § Bordläggning.....	50
12 § Anmälan om interpellationer	50
13 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	50
14 § Kammaren åtskildes kl. 11.58.	52

